

SLOVENSKI NAROD.

Izba za vsak dan popoldne, izvenredni nedelje in praznike.

Inserati: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupijski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslane, preklic, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Zenske poroke, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflcova ulica št. 5, pritrjeno. — Telefon št. 394.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:

celoletno napre. plačan . . . K 300—
polletno 150—
3 mesečno 75—
1 25—

V inozemstvu:

celoletno K 480—
polletno 240—
3 mesečno 120—
1 40—

„Pri morebitnem povzemanju se ima daljša naročnina doplačati.“
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnini vedno 300 po nakaznici.
Na samo osemna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje

Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.

Rokopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 1'20 K

Poštnina plačana v gotovini.

— 5 —

Brez krinke.

Naši zavezniki, še včeraj naš videzno naši najboljši prijatelji, ki so tolikrat poudarjali, kako jim je pri srcu naša stvar in ki smo jim tako zaupljivo verjeli, ne čutijo danes več potrebe, vztrajati v vlogi spretnega igralca. Odložili so krinke in pokazali nam svoje pravo neprijazno lice. Zdaj pa zdaj vstane kdo in izreka sodbe o nas, ki niso nič manj kot laskave, zlasti ako znamo čitati med vrstami. Pa to bi se dalo še potrpeti. Kajti ako stvar dobro preudarimo, moramo priznati, da te sodbe in obsodbe čisto niso neupravičene. Često se čuje očitke, da Slovani nismo državotvorni element, da nismo sposobni, ustvariti si sami državo in ohraniti si jo. Kdor trezno pregleda razmere, ki obstojajo sedaj v slovenskem svetu in je objektivno dovolj, ne more videti v takem očitu ku kake posebne krivice. V taki sodbi tiči lahko celo dober namen. In če ga tudi ni, vsekakor nam je taka sodba lahko v spodbudo, da zremo v se, da se streznimo, da se iznebimo svojih napak in začnemo drugačno življenje. Take sodbe nam torej celo koristijo lahko, in če ne ni povoda za to, da bi bili zanje komu hvaležni, nas pa vsaj boleti ne smejo več.

Kaj drugega pa je, če nastopi hkratno kak Tardieu in pove na vsa usta, kako so Francozi, ti naši oboževanci, ves čas, ko so se vršila mirovna pogajanja, skupno z našimi zakletimi protiniki Italijani brili norec iz nas Jugoslovenov. Da si je snel Tardieu tako smelo krinko z obraza in da se mu ni videlo niti najmanjše potrebo, stvar omiliti in jemati ozir na nas, je zelo, zelo pomembno. Zamorec je storil svojo dolžnost, zamorec lahko gre. To bi bila ena. Toda še drugo vprašanje se vsiljuje človeku. Ali nismo bili tem ljudem sploh nikdar nič drugega kot mrtva masa, ki se jo lahko vrže v stran, kadar se je ne potrebuje več, ali pa so naši takozvani zavezniki šele sedaj izprevideli, da so se v nas motili, da so nas procenjevali, ko so nas bili pritegnili nase, in da bi bili lahko izhajali tudi brez nas. Eno kot drugo povoda dovolj, da razmišljamo in izvajamo posledice!

Nad vse značilen je tudi ton, v katerem je v angleškem parlamentu govoril ministrski predsednik Lloyd George o Poljaki. Tudi

on je snel krinko, kajti dvomim, da bi smel resničen diplomat govoriti tako. »Poljaki naj si zapomnijo,« tako je poudarjal, »da se niso osvojili z lastnim orožjem, ampak da so jih osvobodili Angleži, Francozi in Italijani. Vsaka črka mirovne pogodbe pomenja eno angleško življenje!« — Imenitno! Ali je Anglež Lloyd George govoril še kdaj tudi le podobno proti roparjem Nemcem, kot govori to proti Poljakom, ki branijo svojo lastno zemljo? — Mimogrede bodi omenjeno, da je ta nastop angleškega ministrskega predsednika za našo jugoslovensko stvar v nekem oziru največjega pomena. Če je diplomatom sploh še kaj zapati in če je v politiki sploh še kaj logike, potem moram reči, da je s tem nastopom Georgejevim potisnjena rešitev koroškega vprašanja v nov, in sicer za nas ugoden stadij. Upam, da naši diplomati ne bodo prespali lepe prilike, ki se jim zopet nudi in da njih delo ni že zaključeno s Pašičevo izjavo. Seveda, zbrati bi morali naši politiki pri tem pravi trenutek in nastopiti bi morali tako, da ne bi škodovali Poljakom. Jasno pa je, da smo zaslužili mi s svojo otroško vdanostjo in poslušnostjo največje priznanje, ako se izreka Poljakom za njih dejanja ukor, priznanje, ki mora dobiti vidnega izraza v uresničenju naših želja. A če Poljaki navzlic temu dosežejo, po čemer hrepene, kar jim seveda iz dna srca privoščimo, potem moramo mi na Koroškem tem bolj priti do svoje ga cilja! Na delo torej, naši diplomati!

V ostalem pa so nam odurne besede angleškega ministrskega predsednika samo dokaz za to, da gospodje Angleži, Francozi in Italijani Poljake baš tako malo vpošteva kot nas Jugoslovene in da jim tudi Poljaki niso bili nikdar nič drugega kot sredstvo za dosego namena. Začelo se je in lahko smo pripravljeni na to, da se bo odslej še čisto ponavljalo sponašanje in očitjanje, da so nas, Čehe in Poljake drugi osvobodili. Kajti tudi Čehi okušajo že luč nezvestnosti antante, kot smo videli nedavno pri razdelitvi donavskega vojnega brodovja. Kadar se bo v Parizu, v Londonu ali v Rimu komu zazdelo, pa nam bo to vrgel v obraz. Skratka, stvar je taka: »Prej ste bili suž-

nji drugim, zdaj bodite sužnji nam!« A tega menda vendar ne bomo jemali kar tako nase!

»Vsaka črka mirovne pogodbe pomenja eno angleško življenje!« je patetično poudarjal Lloyd George. In Slovanov — koliko je padlo Slovanov? In zakaj? So se ti res žrtvovali v prvi vrsti sami zase in ne stokrat bolj za angleške, francoske in italijanske interese? Samo Rusov je obležalo na bojnem polju devet milijonov! Kaj so angleške izgube v primeri s temi izgubami! In koliko je padlo nas drugih Slovanov! Nikdar ni videl svet večje tragedije in tudi ne večje zločine kot je bila ta svetovna vojna. A ta zločin je bil storjen nad nami Slovani! Vedno sem imel občutek, da je bila v tej vojni med Anglijo in Nemčijo neka duševna stika, in bila je, kajti obe sta imeli interes na tem, da se zruši Rusija. Zase so gradili Angleži tanke, Ruse, svoje zaveznike, pa so pustili, da so z golimi prsti jurili proti dvajset do trideset milijonim žitnim oviram, izpostavljeni dežju krogelj, ki so se spale nanje iz nešteti stotine in tisočih toposkovskih žrel. Devet milijonov mrtvih — strašno število. Devet milijonov mladih življenj kot žrtev za tujo samopašnost! To je snov, ki kar izživlja umetnika! To je tragika, pred katero otemni tragika vseh Faustov, Hamletov in Learov! Zares, zločin, kakršnega ne pojmi zgodovina človeštva! Obe sovražni skupini v tem edini, da treba ugonobiti čim več Slovanov! Če Slovanov ne izpametuje to, potem jih ne izpametuje nič na svetu!

Da, ta svetovna vojna in vse to, kar ji je sledilo, nam mora odpreti oči. Uvideti moramo, da nimamo na vsem božjem svetu med narodi ne enega resničnega prijatelja, in da nas ne bo ljubil nihče, ako se ne bomo ljubili sami. Pa kaj ljubezen! Pustimo tisto idealno ljubezen in vso tisto po pravici zasmevano slovansko vzajemnost, ki se ne bo obstoinila nikdar, lepo na strani. Toda temu, kar nam veli zdrav razum, bi se vendar ne smeli upirati. Treba samo, da trezno premostrimo naš položaj, pa moramo priti do prepričanja, da je spas slovanstva samo v edinosti. Kako naj se ubrani Poljska Nemčiji, če ima za hrbtom sovražno Rusijo in če si s Čehoslovasko ni prijateljica. Kako naj se brani Čehoslovaska proti Nemcem in Madžarom, ako ji ne pomaga Poljska in še

kdo drugi. In kako naj se mi Jugoslovenci uspešno borimo proti Italijanu, Nemcu in Madžaru, ako nimamo zaslombe pri naših slovanskih bratih! Kruta realnost že sama nas sili vse Slované v to, da se združimo, da si podamo roke v skupno obrambo in da popolnoma preorientiramo našo dosedanje politiko. Ne, nam ni treba milosti tujih narodov, dovolj smo močni, ako le hočemo!

Odslej bodi kardinalna točka vsega delovanja naše diplomacije pospeševanje zblizanja slovanskih narodov. Saj včasih je naravnost smešno, kaj nas razdvaja in kaj je vzrok našega medsebojnega neprijateljstva! Je-li par sto tisoč duš več pod Rusijo ali pod Poljsko, je vendar vse eno, ko smo pa vsi Slo-

vani! In par premogovnikov tudi ne sme biti vzrok za trajno mržnjo med Čehi in Poljaki. Da se take in podobne divergence odpravijo, to baš mora biti naloga slovanske diplomacije. V enem dnevu se to ne bo dalo doseči. Toda če si morda dajni krogi postavijo svoj cilj in če za tem ciljem vztrajno in po pravedno zasnovanem načrtu stremijo, ga prej ali slej nedvomno dosežejo. In kadar se to zgodi, kadar bodo Slovani res ena sama velika družina, razprostrajoča se od enega konca sveta do drugega, potem šele zasine Slovanstvu dan, potem šele bomo sami svoji in zares svobodni, potem so nam lahko deveta briga Clemenceau, Tardieu, Lloyd George in še mnogi, mnogi drugi!

Poglavje o žalostnih junakih, narodnem mučeništvu in drugem.

(Se en kos odgovora.)

Moj sobotni članek »Odgovor in obtožba« je vzbudil precej vznemirjenja. Zdi se mi, da je v soboto neki gospod celo pljunil za menoj, čemur bi se ob času, ko se pljuje na vse, prav nič ne čudil. Samo da tisti pljuneč mene ni dosegel, ampak je padel nazaj.

Od več strani se mi je priznalo, da sem imel prav in to me je veselilo, ne zaradi mene, ampak zaradi stvari same, ker mi je to dokaz, da tudi drugi enako mislijo. Vseled mojega članka se je čutil prizadetega dr. Šmale, ki me je pozval, naj navedem dokaze. Dr. Šmale naj mi oprost, da tega ne storim javno, ako se čuti razaljenega, prosim, da stori, kar je treba, na pristojnem mestu. Oglasil pa se je tudi znani beležbar v »Jugoslaviji« in je hotel vse to, kar sem povedal, spraviti na moje osebno polje. Imenjuje me žalostnega junaka, norčuje se iz narodnega mučenišva in sploh piše v tistem mučenem tonu, ki je lasten vsem tem »beležkam« in »Jugoslaviji« sploh. Zato se mi zdi potrebno sledeče pojasniti: Lanko leto marca meseca smo bili v Pragi in tam smo se sešli s svojimi znanci iz avstrijskih internatov: videli smo, da je čehoslovaska republika, t. j. država, sama smatrala za svojo dolžnost, da je poskrbela za one, ki so vsled boja za narodno osvobodjenje trpeli na svoji eksistenci. Pri nas, kakor je znano, tega ni bilo: jaz sam sem bil pet mesecev brez službe, zato sem hotel izbojevati principijelen boj: ali je država dolžna kaj storiti za one, ki so se zanjo borili. Napisal sem torej prošnjo, v kateri sem prošil za definitivno mesto na kaki srednji šoli, iz zdravstvenih ozirov, če mogoče v Mariboru. Tam sem gospodom povedal, da sem bil pred vojno dvakrat odklonjen (po mo-

jem mnenju, ker sem bil »masarykovec« in panslavist), da sem bil torej prisiljen ostati izven šole, da sem porabil ta čas za kulturno in politično delo v jugoslovanskem zmišlu, da je potem prišla vojna in njene nadloge — in da v tem času skoraj nisem našel časa za učenje. Zato sem pridejal gospodom eno polo s seznamom mojih spisov iz zgodovine, pedagogike in iz slovanskih literatur. S tem sem hotel reči, da ne prosim nič nemogočega, da se s tem nikomur ne zgodi krivica in da je moja zahteva pravzaprav naravna. Prošil sem jih, naj se ozirajo na to, da sem kulturni delavec, politični preganjanec in invalid. Hotel sem imeti črno na bellem, ali se pri nas to vpošteva. Dobil sem odgovor, ki sem ga spravi, ker bo čez nekaj let dokument to doba. Žal, da ga nimam pri roki, da bi ga dobesedno navedel: glasi se s kratka tako: da se moji prošnji po tem in tem paragrafu ne more ugoditi, ker nimam skušnje. Da, to je tisto: jaz pa sem ravno vsled tega prišel s svojo zahtovo, posebno, ko sem videl, da so drugi, ki tudi niso imeli skušnje, prišli na svoja mesta. Ko smo mi delali pred vojno jugoslovensko propagando, se nismo ozirali na paragrafe — za nas pa je bil sedaj paragraf vse: ali pa: nekdo je denunciral svojega tovariša med vojno in se mu to ne všteje v »minus«, lepo avangardno kakor je prej in je sedaj visoko nad nami: mi pa smo v začetku in se naše delo ne šteje kot »plus«. Seveda: on ima »skušnjo«. Le vse po pravici in resnici. Onemu odgovoru se nisem čudil, saj je bil takrat poverjenik dr. Vršovčev in v višjem šolskem svetu je bil tudi Nace Nadrah. K takim ljudem smo prišli prositi milosti, oni so odločevali o naši usodi. Moj principijelen

Koncert Glasbene Matice.

Ob nepričakovano veliki udeležbi naroda — za koncerte je sezila že takorekč minila — je pevski zbor Glasbene Matice pod vodstvom novega koncertnega vodje g. Brezovškega večeraj absolvirjal svoj drugi letošnji koncert, ki bi se moral vršiti še pred binokostnimi prazniki a je bil vsled znane odpovedi g. Levčarja preložen. Kakor ima vsaka slaba stvar tudi nekoliko dobrega, tako tudi ta zakasnitev koncerta. Pevski zbor je mogel program temeljiteje naštudirati, kar je poslušalec, ki je obiskal zadnjo generalno vajo, včeraj mogel takoj konstatirati. Zbor, katerega vrline že davno poznamo in znova in z veseljem poudarjamo, je svojo nelahko nalogo sicer z nekoliko strahom, vendar vsestransko zadovoljivo rešil. Prav tako se je g. Brezovšek pokazal kot temeljit in globoko resen koncertni vodja. Pogrešal sem v izvajanjih le individualne, samostalne poante, če ona ne sestoji v minucioznem in skrajno vestnem upoštevanju in naštudiranju od komponista ukazanih, morda ne vselej izrpljivih tempnih, dinamičnih in drugih znakov. V tem oziru je reproduktivni talent gosp. Brezovškega obudovanja vreden. Poleg tega je g. Brezovšek še visoko ambiciozen in nikakor ne želi laskati povprečnemu glasbenemu okusu mase, izbirajoč program, s katerim menda

ravno ta masa ni popolnoma soglašala, navzlic temu, da zbori, izvajani na večerajšnjem koncertu še dolgo ne dosegaajo umetniškega nivoja nekaterih zborov, ki mo jih ravno kar slišati pri koncertu »Hilohla« (Křicka, Vypálek itd.). Vendar pa je koncert prinesel za vsakega nekaj. Rubinsteinovo »Jutro«, znano še iz davne dobe, je zbor z orkestrom, nekoliko blede, ne posebno zanimivo, lahek, v katerem imajo zlasti tenorji tu-patam težko premagljiva visoka mesta in ki je v splošnem prijetno učinkoval. Neprimerno težji je Pavčičev a capella zbor »Na Krki« s karakterističnimi basovskimi poantami in svojimi polnimi resignacije »adlio« mesti. Pevci so ga peli z neverjetno sigurnostjo, navzlic temu, da so se za hali vreči. Šantlov mešan zbor »Aganče Božji«, sloneč na priprostem, religioznem motivu, je del iz glagolske mase, ki bi jo želel slišati celo. Po mojem »Aprilu« pokazal je zbor, kako treba peti tudi najtežavnejše zore v Lajovićevem »Lanu«. »Lan« je skladba intimnih krasot, prelestnih harmoničnih obratov in globoko občutena. Zanimivo je to, da pri petju izgine vse harmonične trdote in celo zaključiteljni disonančni sklep ne vpliva kot izrazita disonanca, zopet dokaz, da je pojem disonance produkt šole, menjajoče se vzgole. Marsikdo mi bo pritril, da nanj deluje absolutno blagoglasje (V pepelnici noči) kakor disonanca, zlasti še, če se posluša daljši

čas. Koncert je zaključila kantata za zbor, soli in orkester P. Hug. Sattnerja »V pepelnici noči«. Sattner in Gregorčič se izpopolnjujeta. Očitno se je Sattnerju, da komponira izključno Gregorčiča, čegar teksti s svojim enobraznim, ravnomernim ritmom komponistu ne dajo možnosti biti vsaj ritmično zanimivim. No, Sattner je te očitke deloma izpodbil, kajti »V pepelnici noči« se nahajajo oazna mesta poleg instrumentalnih in harmoničnih, tudi ritmičnih lepot. Vso delo pa preveča globoka religioznost in sponinjam se, da mi je visokozaslužni g. skladatelj sam pravil, da mu glasbeni domisleki prihajajo med tihno molitvijo, kakor da mu jih pošilja v lastno svojo sveto hvalo Gospod. »V pepelnici noči« pa ni samo molitev, a je še delo globoko prešimeno, prevzeto domovinske ljubezni, ki jo zlasti v umetnosti tako zelo potrebujemo. Skladba je bila izvajana brezhibno: tako solisti (ga. Lovčeta in g. Romanovski) kakor zbor in orkester so vložili v izvajanje mnogo truda in ljubezni. G. Sattner mora biti z izvršitvijo zadovoljen. Da smo mu vsi za len dar hvaležni, moral je videti ob koncu, ko ga je občinstvo živahno pozdravljalo. Koncert je bil torej nova dosežena stopnja navzgor, na vrh, ki pa je še daleč in ki ga je treba z vztrajnim delom, požrtvovalnostjo, navdušenjem in železno voljo doseči.

Adamč.

Književnost.

Almanah jugoslovenskih žena za leto 1921. Izdala i uredila Zofka Kveder Demetrovič. 80 str. velikega formata. Cena K 30. U Zagrebu, 1921. Naša marljiva pisateljica, živeča v Zagrebu, je zbrala v tem almanahu skoraj vse srbske, hrvatske in slovenske pisateljice in pesnikinje, a tudi nekaj moških sodelavcev, ki se bavijo s študijem ženskih vprašanj. Prof. Več. Heneberg piše o Ani Vidovici, hčerki napoleonskega kapetana, rojeni 1. 1799. v Šibeniku, hrvatski epski pesnikinji. Izidora Šekuličeva, najboljša srbska novelistka, je zastopana s črtico »Iz prošlosti«. Mira Kočonda poroča o delu mednarodnega ženskega kongresa v Kristijaniji, lepa je razprava o materi, sestrin in ženi kraljeviča Marka; iz »Izpovedi« Milice Jankovičeve prinaša almanah »Biserje«: zastopana so Adela Milčiničeva, Kamila Lučerna, Olga Kernic-Peleševa i. dr., dalje Slovenke Marica Nadiškova-Bartolova, Nataša, Kristina, Marica Strnadova in Utva ter zlasti Zofka Kveder-Demetrovicova. Te poslednje »Tužalike« so krasne lirске zlatolinke v prozi na našo Koroško, Triglav, Vinavo, Snežnik. Postojno in Idrijo, Trst in Gorico, Istro in Reko, otoke, Zadar. Almanah je vsebinsko jako bogat, zanimiv in raz-

novrsten; prispevki so v hrvatskem in srbskem in slovenskem tekstu, večina v latinici, a tudi v cirilici. Opozorjamo slovensko ženstvo na to krasno knjigo, ki tako dejansko predstavlja enodušnost jugoslovanskega ženstva. Kupite in čitajte! Gospa Zofka Kvederova je izdala od 1. 1917 do 1920 izborno, vedno temeljito informirano in vsestransko zelo zanimivo žensko revijo »Jugoslavenska žena«. Zastopala je vse jugoslovensko ženstvo, toraj tudi slovensko ter je prinašala tudi slovenske člank, povesti in pesmi. Toda v vsej Sloveniji je imela ta izvrstno redigirana, velika in tudi opremljena prav elegantna revija jedva le — 40. naročnic. Ali ni to delstvo sramotno? In naše ženstvo naj ima ob takim »zanimanju« svoje slovensko glasilo? — I. K.

Waschtetova Ilka: Prav. Ilice. V Ljubljani 1921. Založila Tiskovna zadruga. Cena vezani knjigi 40 K, po pošti 1.80 K več. Str. 91. Za pirhe je slov. mladina dobila knjigo, karšnih naša mladinska literatura nima veliko. Vdova vrlega učitelja A. Waschteta, gospa učiteljica Ilka Waschte-Burgerjeva je zbrala tu nekaj pravljic, ki si jih je izmislila sama in ki se nanašajo deloma na lopote in pojave naše domovine (Soča, Trst, Postojna...).

boj je bil torej brez uspeha. Ne govoril bi o tem, da ni beležkar privlekel tega na dan. In on se postavlja zdaj na stališče avstrijskankov. S tem daje sam sebi najlepše pričevanje. Da bi prikril svojo podlost, se poslužuje laži, češ da se sklicujem na »Ponedeljkove« verze, dasi mi je dobro znano, da »Ponedeljkove« nimam nič skupnega.

Tako se vodi pri nas principijalen boj. In sedaj k stvari. Zakaj sem napisal tisti odgovor? Hotel sem odgovoriti. Videl sem, da se po dveh letih še ni mnogo spremenilo. Blizale so se Binkošti in z njimi grajski spominki: na Hrvatskem je pripravljala Radić prevrat, pri nas doma je rasla avtonomistična agitacija in je moralno podpirala prevratne hrvatske težnje. To gibanje so podprli kulturni delavci s svojo izjavo. Res, da niso bili vsi, a oni, ki so drugega mnenja, se niso oglašili. Zanimivo je, da so se postavili na čelo tega gibanja ljudje, ki se ne morejo pritoževati nad državo in bi v avtonomni Sloveniji pod Avstrijo ne bili prišli na svoja mesta. Ako pripusti človek zgubi ideal — recimo narodne države, mu tega ne zamerimo, ker v vsakdanjem boju pozabi, da ne gre le za nj, ampak za vse, ako pa slovenski inteligent začne boj proti oni vodilni misli, ki nas je rešila in nas edina more rešiti, to je korak nazaj in vsak si lahko predstavlja posledice tega programa, o katerem pravi SLS. — že ve zakaj, — da od njega pod nobenim pogojem ne odstopi. Ako hujša duhovščina po deželi, je to naravna stvar, vedeli smo takoj, kako daleč sega njih Jugoslovanstvo — ako pa jo v tem podpira slovenska inteligencija, se mi zdi to nepošteno. Zahtevati od Beograda kulturne zavode — za revanz pa podpisovati avtonomistične izjave — to je vse, kako zelo čudno. In kam naj vodi to avtonomistično napihovanje: pri nas se napihujemo »kulturno — gospodarsko«, na Hrvatskem »gospodarsko — republikansko«, v Srbiji po zaslugah. Hrvat seveda ne prizna naše »boljkulturnosti«, mi ne pripoznamo njegove »slavne zgodovine«, srbskih zaslug pa avtonomist sploh ne priznava; torej bi se napihovali ti avtonomistični mehurji drug ob drugem, da bi končno ne imeli več prostora in ker bi hotel biti vsak večji od drugega, je preprič neizogiben, če ne bodo sami v sebi razpočili. O teh avtonomističnih agitacijah se je že dovolj pisalo. Morebiti smo mi ta boj proti enotnosti, ki smo se zanjo borili, občutili bolj, nego oni, ki so prišli na bojišče po — dobljeni bitki. To je vedno tako: čete, ki pridejo na bojišče po dobljeni bitki, pridejo vedno samo po plen: celo lastne padle tovariše opletno: ne vidijo žrtev, vidijo le zmago in plen.

V tem je kos psihologije. Oni, ki so kdaj videli bojišče, vedo, da je tako. Kdor je dovolj čističen, se celo posmeje nadlemlu vojaku in mu vzame njegov komolc. Taki so tudi »Jugoslovenci iz leta 1918.« Ne rečem, da vsi. A mnogo jih je. Nekdaj smo bili Kranjci, potem smo postali Slovenci, potem Jugoslovenci. Sedaj hočemo zopet nazaj: povdarjamo svoje slovenstvo, ostali hočemo Kranjci. Čemu torej Jugoslavija, žrtve, boj?...

Zato sem hotel spregovoriti o tem v imenu onih, ki smo se borili za jugo-

slovenstvo. Morebiti niso vsi »pravoverni«, a mnogo jih je še. Zadnjič n. pr. sem čital, da je komunist Fabijančič interpelliral srbskega ministra, ali je bil neki slovenski govor v parlamentu slovensko stenografiran. Ta Fabijančič je bil pred vojno hud jugoslovanski agitator, vodil je mladino itd. Sedaj bi imel v Jugoslaviji priliko s delom ustvariti to, kar je prej oznanjal s besedami. On pa je šel rajše dalečvem pripovedovat komunistične fraze, delavci so ga zvolili in zdaj interpellira po parlamentu srbskega ministra zaradi slovenskih zapisnikov. Mati Slovenija mu bo za to zaslužno delo gotovo postavila spomenik. Zato pravim, da niso vsi vzdržali, ker niso hoteli biti »žalostni junaki« kot nam pravi »Jugoslavija«. Meni pa se zdi ta primerek še vedno bolj čuden, kakor da bi igral vlogo hijene, ki odpira še krvave jugoslovanske grobove in išče novih žrtev za nje.

Tudi mislim, da so mnogo bolj žalostni junaki oni, ki jedo iz državne sklade in iz plačila pljuvajo nanjo. Takega žalostnega junakstva je pri nas dandanes zelo mnogo in vsak se zdi že sam sebi nekaj junak, če zabavlja čez državo in drugo, kar se smatra pri drugih narodih kot sveto in nedotakljivo. Prišlo je tako daleč, da je proti tem žalostnim junakom morala nastopiti država. In žalostni junaki so se skrili za plot, kakor paglavci, ki ne pušče poštenega človeka pri miru, in sedaj, ko je bila država primorana vzeti proti njim palico v roke, kriče izza plotov in zmerjajo državo. In do tega je prišlo samo vsled tega, ker nekateri sebični gospodje, ki mislijo, da so mora svet vrtneti okoli njih, niso prišli na svoj račun. Narod je bil sit vojne in boja, želi si miru in dela.

In tako bi se lahko kaj napredovalo, ko bi ne bilo ljudi, ki iščejo povsod samo sebe in mislijo, da se morajo njim na ljubo ustvarjati novi programi in stranke. In ker ne znajo zidati, podirajo. V svoji strankarski zagrizenosti bijejo na desno in levo: sklicujejo se na svoja »načela« in dosežajo »ptujske uspehe«.

V preteklem tednu sem čital še par člankov, ki so pojasnjevali to stran našega sedanjega javnega življenja. To je bil članek dr. I. C. Oblaka in članek dr. Breznika (Državna propaganda) v »Slov. Narod«. Jasna je bila tudi beseda ministra dr. V. Kukovca (»Bojišče«) v »Jutru«. Pa ni samo pri nas tako. Čitajte n. pr. podlistke: »Moj prijatelj Čekonec, ki jih piše V. Dyk v »Nar. Listih«. Zato mislim, da ni treba nadaljnjih pojasnil.

Izrečno povdarjam, da se moj članek ni obračal proti onim našim ljudem, ki so morebiti res šele leta 1918. prišli do spoznanja, bodisi zaradi stare vzgoje ali uradnih razmer, a danes na svojih mestih vestno vrše svojo dolžnost in hočejo s svojim delom nadomestiti, kar so zamudili. Tu bi bil vsak očitke krivičen in se mi zdi te ljudje mnogo častnejši, nego oni, ki zdaj začenejo z novim avstrijskantsvom, ki obnavljajo stare slovenske tradicije in pri tem pozabljajo, da smo bili majhni ravno v teh svojih avtonomnih slovenskih tradicijah in da smo postali veliki šele, ko smo jih premagali.

Dr. I. Lah.

Naši Sokoli pri francoskih gimnastih.

V Lillu, 15. maja.

Iz Pariza, kamor smo došli v petek zjutraj, smo odšli z brzovlakom ob 1. uri ter dospeli v Lille ob 5. uri popoldne. Prijazen in dostojen sprejem. Vseposod slavnostno razpoloženje. Mesto bogato okrašeno. Vse ulice polne tujcev, zlasti gimnastikov. V soboto je na prostornem telovadišču nastopila Lillska šolska mladina, dečki in deklice okrog 5000. Rajalni nastopi in igre. Višji oddelek deklic je izvajal češke proste vaje iz leta 1920. Čehov je došlo okrog 90 Sokolov in

deloma na grozote vojne, ki je ugonobila toliko naših bratov. Lepo, včasih temno, skrivnostno zna pripovedovati avtorica in tudi njene risbe so prav ljubke. Mladini bodo vseč zlasti večbarvne slike. Knjiga je izšla v elegantni opremi in na lepem papirju. Naroda se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica št. 6. Prav toplo priporočamo.

Slaba srbska gramatika. Vse rojake, ki znajo laški in se hočejo iz knjige naučiti srbo-hrvatsčine, svarim silno v njih interesu pred knjigo Bruna Guyona »Grammatique theorico — pratique della lingua serbica«, ki je izšla pred kratkim v Milanu v Höpfljevem založništvu in obsega čez 500 strani. Moje svarilo je namenjeno v prvi vrsti primorskim Slovincem. Omenjeni Guyon uči srbo-hrvatsčino na trgovski šoli v Napolju; na naslovnih strani te slovnice pa se imenuje profesor »professore d'italiano nella università di Belgrado«. Tik pred svetovno vojno je bil res imenovan za lektorja (praktičnega učitelja) laščine na beografskem vseučilišču, a te službe ni nikoli nastopil. Lektor pa ni vseučiliški profesor! To sem moral omeniti v označbo gospoda Guyona. Njegova srbska gramatika je tako slaba, da ni nobena stran brez napak. Naglasi, ki so v srbo-hrvatsčini tako važni, so večidel napačni. Še več je pa pravih slovniskih napak; v tem oziru prekaša srbska slovnica celo Guyonovo slovensko, ki je izšla v isti založbi. — Ivan Kokotlić.

Sokolice, na čelu jim dr. Scheiner, dr. Vaniček, sestra Mala. Poljsko Sokolstvo je poslalo trilateralno deputacijo. Popoldne smo nastopili v kroju, ko smo šli na kolodvor pričakovat prapora Unije francoskih gimnastov, ki so ga prinesli iz Nice ter izročili mestu Lille, da ga brani za dobo enega leta. Skupno s francoskimi gimnasti smo korakali v mestno hišo, kjer nas je sprejel maire Delory. Spotoma smo bili Sokoli predmet velikih ovacij. Zlasti simpatično so pozdravljali Sokolice nastopivše v pestrih narodnih nošah vsaka po drugem kraju. Pri vzprejemu na magistratu, kjer je goste predstavil predsednik Unije je Cazalet, sta govorila dr. Scheiner v imenu češkega in dr. Ravnihar v imenu jugoslovanskega Sokolstva. Oba govora sta bila vzprejeta z burnim odobravanjem. Na povabilo redakcije Echo du Nord smo Sokoli korporativno obiskali uredništvo tega zelo razširjenega časopisa. Tudi tu sta govorila dr. Scheiner in dr. Ravnihar, ki je zlasti poudarjal, da Jugoslovenci ob tej priliki privikrat nastopajo zunaj svojih državnih meja kot edinstven narod pod reprezentanco svojega Sokolstva. Ta trenutek imamo v visoki meri zahvaliti narod francoski, ki je s svojimi brezprimernimi žrtvami pripomogel k našemu osvobojenju izpod stoletnega jarma in k našemu ujedinjenju. Ob mraku se je mesto vtopilo v morju luči. Bajna razsvetljava. Nešteta množica spremlja sprevede z godbami na čelu. Na javnih trgih so koncerti in plesi. Živahno vrvenje traja do ranega jutra. Na telovadišču so danes tekme. Tudi Čehi so postavili tekmovalno vrsto. Popoldne pričakujejo predsednika republike Milleranda, za jutri belgijskega kralja Alberta. S predsednikom pridejo ministri prosvete, za javna dela, za higijeno in zdravje.

za telesno vzgojo ter vojni minister. Danes opold. da Unija banket, ki so nanj pozvani zastopniki češkega in jugoslovanskega Sokolstva. Zvečer je na razsvetljenem telovadišču velika prireditev z baleti, plastičnimi skupinami, turnirji in vojaškimi skupinami. Vreme je ves čas lepo, razen ob prihodu, ko nas je nebo pozdravilo s silno ploho.

Politične vesti.

— Regentovo potovanje. »Novosti« poročajo iz Beograda, da odpotuje regent Aleksander v soboto, 21. t. m. v Pariz in London. Regent se vrne v Beograd šele po končanem sprejetju ustave.

— Ministrski svet. Danes se je vršila seja ministrskega sveta, ki je trajala od 9. do 11.30. Poleg ostalih tekočih poslov je bilo sklenjeno, da imajo sindikati kot gospodarske organizacije popolno svobodo poslovanja. Ministru za socialno politiko je pridržana pravica nadzorstva, da ostanejo sindikati v mejah svojih pravil in da ne postanejo organizacije kake stranke.

— Iz ustavnega odseka. Beograd, 19. maja. Seja ustavnega odseka je bila danes pod predsedstvom dr. Ninčiča. Tajnik Milorad Vujčić je naznačil, da so bili glede člena 19. pripravljene trije predlogi za izpremembe: socialistični, Voja Dazića in Momčila Ivančiča s tovariši. Člen 19. se glasi: »Vsi državljani imajo neposredno pravico, da brez kateregakoli dovoljenja tožijo pri sodišču državne ali samoupravne organe za kaznjiva dela, katara so ti zakrivil pri izvrševanju svoje službe. Za ministre, sodnike in vojaške pod zastavo veljajo posebne odredbe. Za škodo, ki so jo povzročili državni ali samoupravni organi z nepravilnim vršenjem svojih dolžnosti, je odgovorna država ali samouprava in uradniki so odgovorni njima. Tožba zastara čez šest mesecev.« O predlogu socialističnega kluba, ki je obenem tudi predlog republikanskega kluba, je govoril poslanec Gjonović in ga branil. Vojislav Lazić je branil svoj predlog in rekel, da je njegovo stališče, da je treba ministre soditi pred rednim sodiščem. Istotako je treba ukiniti vojaška sodišča in naj se vojaške zadeve razpravljajo pred civilnim sodiščem. Po tej stilizaciji bi ves ta stavek odpadel. Poročevalec dr. Laza Marković pravi, da člen 19. popolnoma zadostuje. Govoril je tudi dr. Srškić, ki je predlagal, naj se ustavi v člen rok zastaranja. Minister za konstitucijo Marko Trifković pravi, da pristaja na to, da se zahteva povrnitev škode pred rednim sodiščem in na devetmesečni rok zastaranja, namesto šestmesečni. Poslanec Ljuba Jovanović pravi, da je predlog dr. Srškića popolnoma nov in da ne bi bilo dobro spuščati se v razpravo o predmetu, o katerem se ni razmišljalo. Nato se ta člen odgodi in se preide na člen 20. Poslanec Divac pravi, da bi demokratska država ne smela izročevati političnih krivcev drugi državi. Minister Trifković pravi, da tega ne more odobravati. Pri glasovanju je bil predlog poslanca Divaca odklonjen. Končani so vsi amandementi 2. oddelka ustave.

— Vprašanje ministra notranjih del. Dopsnik »Jutarnjega lista« doznava, da bo med demokratki in radikali težko prišlo do sporazuma glede rekonstrukcije vlade. Največje težave dela mesto notranjega ministra, na katero bi imel priti Svetozar Pribičević. Ako radikali njegove kandidature ne bi sprejeli, bi postal notranji minister Hrvat.

— Iz seje demokratskega kluba. Beograd, 20. maja. Danes popoldne je imel demokratski klub sejo, na kateri so se konstituirali razni odbori. V glavni odbor so bili izvoljeni: Ljuba Davidović, Voja Veliković, Milorad Drašković, Svetozar Pribičević, Voja Marinković, Andrija Radović, Mihajlo Tadić, Kosta Kumanudi, Ilija Šumenković, Todor Božović, Svetozar Djordjević, Milan Groll, Milutin Stakić, Dragutin Pečić, Žika Rafajlović, dr. Ivo Ribar, dr. Edo Lukinić, dr. Gregor Žerjav, dr. Zarko Jakšić, Ivo Krstelj, Stojan Umčević, Mihajlo Saškalović, Pavle Andjelić, Gligorije Atanasijević, Petar Marković. V klubski odbor so bili izvoljeni: dr. Pavle Čubrović, dr. Miloš Bokšan, dr. Srdjan Budisavljević, Veselav Vilder, Jovan Magovčević, Dimitrije Čičević, Gligorije Bozović, Mika Popović, Juraj Kučić, Mihajlo Živković, Vidoslav Stevanović, Krsta Marković, Lazar Gruić, Josip Reiser, dr. Jovan Vuletić, Mahmudbegović, Pavle Marinković, Radoslav Agatanović, Juraj Demetrović, Života Lazarević. V izvršilni odbor so izvoljeni: Svetislav Popović, Ljubomir Trandafilović in dr. Dušan Stević.

— Naš bolgarski poslanik v Beogradu. Iz Beograda poročajo: Naš poslanik v Sofiji g. Milan M. Rakić je prispeel predčerašnjem v Beograd. Temu posetu se pripisuje velika važnost.

— Avstrija, Francija in mi. Pod tem naslovom proučujemo beografski »Balkan« dopis iz Pariza, v katerem čitamo med drugim: »Tu v Parizu so prepričani, da bosta Avstrija in Nemčija, čim bo v avstrijskem parlamentu sprejet zakon o združenju, poskušali na vse načine, da izvedeta svoj načrt, toda zdi se, da je Nemčija zamudila pravi trenutek za ta korak. Francija bi pristala na to njihovo zahtevo, ako bi jo bila stavila Nemčija ob priliko pogajanj o vojni odškodnini. Z višjega stališča človekoljubja in s stališča samoodločbe narodov imamo nemški narod vsakakor pravico, da zahteva združenje z Nem-

čijo. Temu se morejo protiviti samo oni, ki se boje nove nem. hegemonije, a to je Francija. V Parizu govore, da računa Francija v tem vprašanju na izdatno podporo s strani naše kraljevine. Ali bi ne bilo v našem interesu, da pristanejo na združenje Avstrije z Nemčijo pod pogojem, da se nam vrne Koroška ali vsaj on del, kjer je naš življenjski stavek, kakor nemški? Kar se tiče akcijske male antante, o čemer sem vam poročal ob priliki nekega članka v pariškem »Tempsu«, je stvar takisto zanimiva. Mala antanta, ki je bila ustanovljena proti Habsburgovcem, da-li bo ta antanta hotela nastopiti tudi proti avstrijskemu ljudstvu samemu. Uvaževati je treba, da izgube z združitvijo Avstrije z Nemčijo Habsburžani vsako nado na povratek v Avstrijo. V tem slučaju odpada tudi bojazen pred združitvijo Madžarske in Avstrije. To so same kombinacije, toda od naše diplomacije je odvisno, ako bo znala izbrabiti in izkoristiti ugodno priliko.« — Tudi iz tega dopisa je razvidno, da se nahaja koroško vprašanje sedaj v veletkritnem stadiju. Pričakovati je, da bo to vprašanje v nekaj tednih končno vendarle rešeno in sicer, o tem smo trdno prepričani, v našo korist.

— Državno ime. Zagrebška »Riječ« piše: Treba razlikovati dvoje: službeno ime države in narodno ime države, t. j. kako državo zove sam narod. Konstatirati moramo radostno činjenico, da je vprašanje imena naše države v narodu že rešeno. Narod našo državo zove Jugoslavija. Tako našo državo imenujejo kmetje na vasi, vojniki po kasarnah, tako jo zove inteligencija, tako se zove v vsem tisku, tako jo imenujejo v skupščini poslanci, ministri celo — radikali ministri (najradikalnejši med radikali ministri je vsekakor g. dr. Velizar Janković, a še njemu prav čisto uide iz ust beseda Jugoslavija). Skratka: ves narod zove našo državo z imenom Jugoslavija, in ni je sile, ni ga zakona, ni ustave, ki bi mogla na tem kaj izpremeniti in ki bi mogel narodu vsiliti za državo kakšno drugo ime... A kaj pomenja službeni naziv države in ali more imeti kakšnega vpliva na narodni naziv države? Pomenja, da se bo s službenim imenom — Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev — imenovala država v uradnih aktih, da bo to ime na pečatih, štampiljah in kovatih državnih uradov... a vse to ne bo moglo izbiti v narodu imena Jugoslavija.

— Demokratska stranka in državno ime. Protivniki demokratske stranke vpijejo danes, da je demokratska stranka »izdalca« jugoslovenstva, ker je dopustila državni službeni naziv »kraljevina SHS«. Demokratske stranke ti napadi prav nič ne vznemirjajo. Ona dobro ve, da vprašanje službenega imena ni življensko vprašanje naroda in države in zato ona v zavesti svoje odgovornosti zaradi tega vprašanja noče, ne more in ne sme izzvati krize, za katero ve, kako škodljive in usodne posledice bi v tem momentu mogla imeti. Niti dr. Trumbić, ki se sodeloval na ustvaritvi krške deklaracije, zaradi imena države ni delal krize. Mi mu tega ne zamerjamo, toda zameriti bi mu morala gospoda, ki besno napada demokrate in meče v svet krilatico: brez imena Jugoslavija ni jugoslovenstva, ni jugoslovanske nacije. A ni tako. Jugoslavija je, in ker je, obstaja tudi jugoslovenska nacija. Na stvarjanju jugoslovanske nacije je delovala, dela in bo delala tudi v bodoče demokratska stranka. Temu cilju hoče posvetiti vso svojo moč, uverjena, da bo prav tako, kakor je v narodu zmagovalo ime države Jugoslavija, zmagovalo tudi ime jugoslovenske kot ime enega edinstvenega naroda, prožetega z eno dušo, enim čustvom in eno kulturo, tem bolj, ker je jugoslovensko ime vnešeno v 19. člen ustave, kjer se bodo besede »ki so narodnosti srpsko - hrvatsko - slovenske« glasile »ki so narodnosti jugoslovenske« (»Riječ«).

— Giolitti napram nasilstvom. Velika nasilstva so se vršila v volilni borbi po vsem Primorju in politično društvo »Edinost« je bilo primorano radi tega obrniti se naravnost na ministrskega predsednika Giolittija, od katerega je zahtevalo takojšnje posredovanje državne oblasti, da prenehajo nasilstva in se zagotovi volilec popolna svoboda. Giolitti na brzojavko ni odgovoril, vlada pa je bila že poprej poslala ukaz, da se imajo strogo kaznovati vsa korošna nasilja. Za ukaz vlade se oblači v Primorju niti zmenile niso, marveč so celo dopustile, da so se nasilstva še množila in stopnjevala, vladni organi pa so krepko pomagali fašistom. Giolitti je dobil v Rim poročilo z raznih strani Italije, tako tudi iz Primorja, da volilna borba poteka še v precejšnjem miru, o slučajih nasilstev pa sodi on, da so posledica duševnega razpoloženja, katero je ustvarila vojna, ki pa so se sicer pripetili v večji ali manjši meri pri vseh volitvah. Omenja joče razpoloženje, katero je ustvarila vojna, je očitno mislil na fašiste. Ako ima tako sodbo o nasilstvih, potem seveda se ni mogel ozirati na pritožbe političnega društva »Edinost«, ki je navedlo vse, kaj se godi. Pa tudi verjetni tega, saj mu je generalni civilni komisariat poročal čisto drugače. Koncem konca pa je nemogoče, da se bo Giolitti zameril fašistom. Vlada jih je spravila po koncu in vlada jih vzdržuje! Sicer se nekaj kujajo proti Giolittiju, ali vendar so Giolittijevi fantje! Giolitti je o poteku volitev v navedenem zmislu obvestil ameriško informacijsko agencijo »Associated Press«. Sploh bomo imeli sedaj priliko v zunanjih listih čitati poročila, kako lepo v redu so se vršile italijanske volitve brez posebnih incidentov in o kakem nasilju ni bilo ne duha ne sluha.

Kongres jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov.

V veliki dvorani Narodnega doma je danes ob 9. dop. pričel zborovati kongres »Udruženja jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov«. Kongres razpravlja predvsem najbolj pereče probleme promene in tehnične stroke.

Člani sekcij Zagreb in Beograd so včeraj ob 13. uri dospeli z zakasnitvijo z zagrebškimi brzovlakom v Ljubljano. Kolodvor je bil primerno z zelenjem okrašen. Na važnejših, zlasti na javnih poslopih so vihrale državne zastave. Na peronu so se polnočevino zbrali člani ljubljanske sekcije Udruženja in drugi predstavniki javnih korporacij med njimi gradbeni ravnatelj ing. Klinaar za deželno vlado, mag. ravnatelj dr. Zarnik za mestno občino in obratno ravnateljstvo Južne železnice višji nadzorniki ing. Pevac, ing. Segar in ing. Scheller. Z brzovlakom so dospeli inženjerji in arhitekti iz Beograda, Zagreba, Sarajeva in Novogada Sada, po številu 250 z damami. V imenu ljubljanske sekcije je dvorni svetnik ing. Vinko Stergar pozdravil doslece s kratko dobrodošlico. V imenu občine je pozdravil dr. Zarnik. Za iskrene pozdrave so se zahvalili v imenu sekcije Beograd predsednik Udruženja in načelnik ekonomskega oddelka v ministrstvu zaobraja ing. Zivojin Dimitrijević, povdarjajoč, da prihajajo v Ljubljano k svojim tovarišem čistih src kot bratje. Upa, da bo kongres položil trdne temelje kulturnotehničnemu in gospodarskemu napredku države. V sličnem zmislu se je zahvalil predsednik zagrebske sekcije inž. Vladoje Juričić. Inženjerji in arhitekti so se na to odzvali na določena jim stanovanja v ekvipažah in avtomobilih, katere so dali Udruženju na razpolago ljubljanski meščani.

Kongres je otvoril podpredsednik Udruženja načelnik v ministrstvu šum ing. Vojko Koprivnik iz Beograda. Ugovoril je, da je kongres sklepčen, ker se je od 125 prijavljenih delegatov odzvalo 86. Otvorja torej drugo glavno skupščino Udruženja in pozdravlja g. Adolfa Ribnikarja kot zastopnika deželne vlade in g. dr. Miljutina Zarnika kot zastopnika mestne občine. Pozdravlja tudi vse delegate, ki so prišli na kongres iz vseh delov svobodne domovine. Delegatom omenja, da niso tu v mestu, porušnem kot Beogradu, niso v nikakem blestem evropskem velikem mestu, ampak so na zemlji, kjer je vodil mal narod težko odprmo borbo proti navalom germanskega in italijanskega imperijalizma. Ta mali narod pa si je znal s svojim smotnim delom in štedljivostjo ustvariti kulturo, ki kljubuje vplivom sovražnih sosedov.

Njegov govor so delegati sprejeli z viharim odobravanjem, na kar je inšpektor ing. Jovanović prečital regentova številna odlikovanja inženjerjev, med drugimi sta odlikovana z redom Sv. Save tudi predsednik ljubljanske sekcije dvorni svetnik Vinko Stergar in višji nadzornik obratnega ravnateljstva južne železnice ing. Segar. Odlikovanja je kongres sprejel z iskrenim odobravanjem na znanje, ing. Genić je podal obširno tajniško poročilo, ing. Božić pa blagajniško.

Za tem je sledila razprava o raznih perečih vprašanjih stanovsko-strokovnega značaja. Razpravljalo se je materijalno stanje inženirjev in javni službi, vprašanje akademskega naziva »inženjer«. Kongres zahteva zaščito člena akademskega naziva potom zakona, zahteva notifikacijo inozemskih inženirskih diplom potom ministrstva. Razpravlja se tudi zahteva ljubljanske sekcije o izenačenju kronskih plač z dinarskimi itd. Debate o vseh vprašanjih so bile kratke in strokovne. Kongres je zaključil svojo glavno skupščino ob 1.

Neodrešena domovina.

— Goriška in Istra. Skrajno pessimistična so bila poročila glede volilnega dne. Reklo se je z dveh strani: Na Goriškem bo mogoče nekaj, drugodi pa nič! Ali na Goriškem in Notranjskem je dal volilni dan navzlic fašistovskim sleparijam precej ugoden rezultat in tudi Istra, naša tako teptana Istra je dobila vsaj jednega jugoslovanskega zastopnika. Ako bi se bile volitve vršile pošteno, bi bili izvoljeni skoro vsi naši kandidati na Goriškem in v Istri in tudi Trst bi bil dobil primerno jugoslovensko zastopstvo. Tako, kakor je bilo, je bilo prvic in zadnjič. Tako sodimo. Nad vse razveseljev je dobljeni mandat v Istri. Tak peklenski pritisk, take grožnje, tako duševno in telesno trpljenje našega istrskega ljudstva, pa vendar ni bil dosežen fašistovski cilj v Istri. Zlata je vredno naše vrlo ljudstvo v Istri, da je ob takih barbarških prilikah dvignilo svojo glavo in povedalo, da hoče živeti! Pred Goriško so imeli fašisti nekaj strah. Blizno okolice Gorice, od katere mesto živi, so pustili precej na miru, toliko bolj tolovajski so bili na Tolminskem. Ali povsodi jim je imponirala ljudska zavednost. V tej zavednosti in odločnosti je tičala sila, ki je odbijala fašistovske lopovščine. Goriška je zavedna in trdna. Izobrazbe treba ljudstvu, političnega šolanja, potem lahko pridejo prihodnji še hujši fašisti pa bodo še manj opraviili kakor so sedaj. Šola, izobrazba, podrobno politično in gospodarsko delovanje po vsem zasedenem ozemlju, potem se nam ni bati za usodo našega Primorja! Analfabetstvo pa odpira narodu grob. Politčna, prosvetna in gospodarska društva med primorskimi našimi brati čaka veliko delo, ki mora biti trajno in neomajno!

Telefonska in brzojavna poročila.

Volitve na Gorškem hočejo razveljaviti.

— d Dunaj, 20. maja. Dunajski korespondenčni urad poroča iz Rima: Kakor javljajo iz Gorice, so dobili pri volitvah v italijanski parlament Slovenci 30.000, komunisti

Italijanski blok proti razveljavitvi volitev na Gorškem.

— Gorica, 19. maja. Se vedno ni rezultatov iz treh sekcij. V Ronkih so bile žare baje razbite. Italijani govore o neštevilnih nepravilnostih na slovenskih voliščih, vsled česar hočejo zastopniki bloka poudariti obsežen protest proti izvršenim nepravilnostim, ki so po njihovi

Volitve v italijanski parlament.

— d Rim, 20. maja. Listi opozarjajo na zmernost socialističnega manifesta. »Avanti« odgovarja, da je sodelovanje z meščanskimi strankami izključeno. Ako se bo stranka nagibala proti desni, bo to vprašanje taktike.

Nadaljnji zločini v Istri.

— Trst, 20. maja. V Boljuncu so dan pred volitvami fašisti streljali in metali bombe ter grozili ljudem s pobojem in požigom. Nekega kmeta so vlekli do Oreha pri Muljah in ga strašno pretepali. Težko ranjen je od bombe 22letni Josip Korošec. V Čezarjih so zažgali fašisti štiri hiše in ubili enega moža. V Poreču so zaprli Ante Jurkoviča, namesto da bi mu bili dali na občinskem uradu volilno izkaznico. Tako se je zgodilo pozneje tudi s Tomo Jehničem. Fašisti, vo-

Diojanje fašistov proti dekonomu.

— Trst, 20. maja. Iz Zrenja v Istri poročajo, da so fašisti v velikem številu pograbil župnika Červarja, ga vklekli in vlekli s seboj do Oprtja. Ves čas so pljuvali nanj, suvali ga, pretepali in bili v obraz. V Oprtju so že vedeli, ko ga pripeljejo fašisti. Od fašistov nahujskana tolpa je planila po župniku, ga zasramovala, pretepala, opljuvala in pobila na tla. Baje so

Krovača nasilstva in požigi v Istri.

— Trst, 19. maja. Volišče v Marezigah je bilo na dan volitev zastraženo po vojaki in orožnikih. Mir je bil do 10. ure. Nato so pridrevili fašisti in začeli razgrajati. Kričali so »abasso i ščavi! Morte a ščavi! Po zidovju so risali karikature. Potem so vrgli pred cerkev bombo, ki se je razpočila. Ker so videli, da so volilci še vedno mirni, so se fašisti postavili v strelsko vrsto in začeli streljati iz revolverjev proti volilcem. Ljudstva se je poslastilo ogorčenje in v silobranu je pobralo kamenje. Posledica spopada je bila, da so bili štirje fašisti mrtvi, drugi so zbežali. Nato je prišlo več fašistov iz Kopra v Marezige. Na poti so ubili nekega moža. Po Marezigah so začeli fašisti strašno divjati. Vojasvo jih je končno pregnalo in obkolilo vas. V Oprtju so na dan pred volitvami orožniki zaprli več ljudi, ker so naglani fašiste, ki so hoteli ropati po njihovih hišah. V volilni sobi je bila samo mlza za volilno komisijo. Kabine ni bilo. Republikanska zastupnika sta protestirala in odšla. Jugoslovenski zastupnik je moral zbežati že v soboto. V Barbanu je brigadir pretepel nekega volilca, ki je rekel, da bodo Hrvatje glasovali

Korupcija na Madžarskem.

— d Budimpešta, 20. maja. Narodna skupščina. V začetku se je sprejel predlog, da se od jutri dalje za čas posvetovanja o proračunu podaljšajo seje na osem ur. Zbornica je potem nadaljevala posvetovanja o proračunu. Naposled je naznanil minister grof Raday, da ga je dopoldne posetilo tričlansko odposlanstvo društva lastnikov kinematografov in ga prosilo, naj se izvedba odredbe za kinematografe glede revizije licenc odgodi za eno leto. Ko je odposlanstvo odšlo, je minister zvedel, da je društvo kinematografskih lastnikov hotelo podkupiti člana narodne skupščine, da bi izposloval ugodno rešitev njih

Vstaja v Zgoraji Sleziji.

— d Opole, 20. maja. V okrožju Klucberg je položaj bitveno neizpremenjen. V okrožjih Ratibor in Kozle so poskusili Poljaki zasedeti levi breg reke Odre. S strojnimi napadi so napadli mostišče pri Križanovicah. Ko se je ta poizkus ponesrečil, so poizkusili razstreliti most, kar pa jim je tudi izpadlo. V Katowicach je položaj resen. Davi je zahtevalo poljsko odposlanstvo od magistrata, naj se mesto uda. Zahteva je bila odplnjena. Kakor poročajo listi, se je včeraj objavil sklep kovinskih industrijalcev, omejitve

10.000, nacionalistični blok 4000 in pristaši ljudske stranke 2500 glasov. Volitve se zaradi nepravilnosti od slovenske strani baje razveljavijo.

vem mnenju take, da bi se morale volitve razveljaviti. Komisija razglasi izid najbrž šele v soboto. V komisiji na okrožnem sodišču so poleg zastopnikov raznih listov sodni nadsvetnik Rutar (predsednik) in sodna svetnika Vidoz in Franceschini.

— d Rim, 20. maja. »Giornale d'Italia« obravnava jezikovno vprašanje v parlamentu in izjavlja: Ustava dovoljuje sicer francoščino, vendar pa je upati, da Slovani in Nemci ne bodo vztrajali pri tem.

jaki in redarji so jugoslovanskim volilcem pobrali glasovnice, volilce pa pretepli. Rekli so, da glasujejo lahko samo oni, ki hočejo glasovati za fašiste. V Baderni so zažgali fašisti hišo Petra Burica. Škoda je ogromna. Vas Pojar pri Sv. Lovrencu Pazenatskem so fašisti zažgali na vseh koncih. Zgorelo je več hiš do tal. S težavo je bil ogenj udušen. V Volčah na Gorškem so vrgli fašisti v nedeljo na neko hišo bombo, več oseb je bilo ranjenih.

mu iztaknili oči. Nato so ga, nezvestnega, nekam odnesli, pa nihče ne ve, kam. To skrajno barbarstvo, za katero nimamo prave besede, vpliva skrajno razburljivo na jugoslovansko ljudstvo. Iz Tolmina poročajo, da je izginil dekan Rojec, na katerega so imeli fašisti posebno piko. Ogorčenost med ljudstvom je strašna.

za Hrvate. Brigadir je trgal na volišču našim volilcem glasovnice. Poveljnik orožnikov je v volilni sobi jemal našim volilcem glasovnice ter jim polagal v kuverto fašistovske. Brigadir je uporne volilce pretepal. V Pazinu so tržaški fašisti napadli hrvatske volilce z bombami in samokresi ter jih razgnali. Tako je moglo iz okolice voliti samo 20 naših volilcev. V Lindaru so razgnali fašisti hrvatske volilce z bombami in orožjem. Orožniki so posmagali. Ljudstvo je v silobranu začelo streljati. V Poreču so fašisti siloma odjemali našim volilcem glasovnice. Volilce so pretepali. Predsednik komisije pete sekcije je zahteval, da mora volilec vpričo vse komisije postaviti glasovnico italijanskega bloka v kuverto in je šel gledat v kabino, da ne bi prišla v kuverto jugoslovanska glasovnica. Za nekatere je kar sam glasoval! Nadalje se poroča iz Medulina, Zmija, Pomerja in drugih krajev o kršenju volilnega zakona, zlorabi uradne oblasti, grožnjah itd. V Sovinjaku v Istri so zamazali v cerkvi hrvatske napise, podstavek hrvatske bogoslužne knjige so pa sežgali na trgu.

prošenj. Poslanec Goembrez izjavi, da je on tisti, katerega je hotelo odposlanstvo podkupiti, ker je poznalo njegovo prijateljsko razmerje do ministra za notranje stvari. Da bi te ljudi razkrinkal, je na videz sprejel denarno ponudbo in celo zahteval pol milijona. 100.000 K so mu dali takoj kot izplačilo za izposlovanje adivljenca. 400.000 K bi bil dobil pozneje, ako bi minister za notranje stvari po njegovem ugodno. Govornik je ministra za notranje stvari takoj obvestil o poizkusu podkupovanja in mu izročil onih 100.000 K. (Živahna razburjenost po vsej zbornici.) Prihodnja seja jutri dopoldne.

delovnega časa in znižanja mezd. Nato so delavski zaupniki sklenili, da prenehajo z delom v vseh 43 tovarnah, ki pripadajo zvezi kovinskih industrijcev. — d Berlin, 20. maja. Položaj v posameznih okrožjih Gornje Slezije je neizpremenjen. Poročila pravijo, da se je iz mesta Poznania pridružilo okoli 600 dijakov in učencev vstajem. Vse izgube iz njihovih vrst se naznajo na črni deski vsenčilišča. V Poznaniu so pričeli delovati mnogobrojni naborni uradi.

Zgoraja Slezija in Ruhrsko ozemlje.

— d Pariz, 19. maja. »Tempe« potrjuje vest, ki jo je priobčil »Le Journal«, da je angleška vlada vprašala francosko, ako bi Francija zasedla ruhrsko ozemlje, ako vkorakajo nemške čete v Gornjo Slezijo. O tem vprašanju so razpravljali najprej v Londonu francoski poslanik in lord Curzon, včeraj pa angleški opravnik in francoski zunanji minister v Parizu. Angleška vlada ima pomisleke proti zasedbi ruhrskega ozemlja. Francoska vlada se ne more kar vnaprej vezati in izjaviti, da ne more nastopiti dogodek, ki bi izzval zasedbo ruhrskega ozemlja.

Nemčija se pokori!

— d Berlin, 20. maja. Dne 20. t. m. ob 12. je pretekel rok, ki ga je medzavezniška kontrolna komisija v notri z dne 12. maja stavila za izvedbo po Nemčiji sprejetega razorožitvenega ultimata. Zahtevano

Rumunski protest na Dunaju.

— d Dunaj, 20. maja. »Politische Korrespondenz« doznava, da je danes rumunski poslanik Cantacuzona pri zveznem kancelarju dr. Mayrju storil korak zaradi priklonitvenega gibanja. Poslanik je v imenu svoje vlade obvestil zvezo

negi kancelarja, da Rumunija tega gibanja ne more opazovati ravno tako, ker ima največji interes na vzdržanju neodvisnosti Avstrije v zmislu saintgermaine mirovnega pogodbe.

Cete, ki rebelirajo.

— d Pariz, 20. maja. »Petit Parisien« javlja iz Dijona: Ko so se odpravljale infanterijske in lovške čete proti Porenju, je prišlo do izredov. Moralo je priti drugo vojaštvo, da je izgrede zatrl. Končno so vojake naložili na vlak in od-

peljali. Častnikom se je z dobrohotnim nastopom posejeli vojake pomiriti. »Humanite« pripisuje resen pomen dogodku, ki se je izvršil v taboru rezervistov pri Dijonu v sredo ponoči. Tam so vojaki zapeli pesem »Vojno vojnik«.

Z vseh koncov sveta.

— d Rim, 19. maja. Minister zunanjih poslov grof Sforza je odgodbil svoje potovanje.

— d Washington, 19. maja. Po zaključku konference s predsednikom Hardingom je izjavil Peiter, predsednik komisije zunanjih poslov, poslanski zbornici, da želi predsednik, naj se Knoxova resolucija sprejme. Resolucija pride prihodnji teden v zbornici na dnevni red. Zakon o omejitvi priseljevanja je bil uradno objavljen.

— d Atene, 19. maja. Po poročilih iz Carigrada so sklenili ekstremisti z moskovsko vlado zvezo, po kateri je Angora obvezana, da ne sklene posebne mirovne pogodbe brez odobritve sovjetske vlade. Ohrabljeni vsled svojih uspehov zahtevajo ekstremisti, naj sultan odstopi.

— d Varšava, 20. maja. V Varšavi bivajoči inozemci so dobili ukaz, naj v 14

dneh zapuste mesto. Za kongresno Poljsko je odredila omejitve bivanja.

— d London, 20. maja. Iz Helsinkisa poročajo, da si prizadeva Ljenta dobiti potno dovoljenje na Angleško, kjer se hoče posvetovati z angleško vlado o tesnih političnih in trgovinskih odnosih.

— d Washington, 20. maja. Železniški svet Zedinjenih držav je znižal mezde pomožnih delavcev od 1. julija dalje. Ta odredba se tiče približno milijona oseb.

— d Washington, 20. maja. Državna tvornica za brezdimni smodnik v Willingtonu je zletela v zrak. Eksplozijo so čutili še v Filadelfiji. Škoda je ogromna. Koliko je človeških žrtev, še ni znano.

Glasovi iz Koroške.

— Spodnji Rož. (Zalostne razmere.) Prirojena podivjanost zapeljanih in nahujskanih nemških razgrajev kakor tudi pristransko postopanje in nevarna popustljivost oblasti so varok, da pretepo in napadov pri nas še vedno noče biti konca. 29. aprila je prišel opoldne razgrajev na Strugo pri Kožentavi popolnoma pijani nemškutarski dajnar Cavznik. Prikradel se je v hišo Slovenca L. Jesenka, katerega je začel zmerjati in psovati, zahtevajoč od njega neko mrežo za ribji lov. Ker se Slovenec ni hotel dalje pustiti od znanega potepuha psovati in žaliti v svoji lastni hiši, je opotekajočega se pijanca z vso obratnostjo postavil na cesto in zaklenil hišna vrata. Zunaj je Cavznik znova začel razbijati in rogoviliti, vplil in psovati; pri tem je bil z rokama po hiši in se navsezadnje zgrudil na tla. Končno se je odpravil proti Kožentavi in je med potoma pijanec, ki je na pljučih bolan in jetičen, začel kri bruhati. Sodnikom ni prišlo na misel, da bi kaznoval nemškutarija radi kaljenja hišnega mira, pač pa je Slovenca, ki ničesar kaznivskega ni zakrivil, kaznoval s petdnevno zaporom ali s 3000 kronami denarne globe. Tudi to za sodnika ni bilo kaznivsko, da je nemškutar pred hišo kričal: »Le počakaj, ti prokleti čuž, ti jo boš še občutil!«

— Slovenka Ogrizlja je v prepiru razsajala kmeta Friedla, zato je dobila od sodnika kazen tri dni zapore. Isti sodnik pa je znanim nemškutarskim pretepačem, ki so na svečilo Slovenca Frica s stoli skoro ubili, prisodil kazen 2 dni zapore in brez povrnitve škode. Pri takih razmerah ni čudno, da so pretepi na dnevnem redu 7. maja ponoči sta dva nemškutarija Slovenca Štamca na Berdišah pri njegovi lastni hiši čakala, ga napadla in pretepla. Ves krvav in s popolnoma razmešan glavjo je prišel revež drugo jutro v Borovlje iskat zdravniške pomoči. V očeh našega zdravnika pa je seveda vsaka telesna poškodba malenkostna, če jo je prizadel nemškutar Slovenec. In če zabode pijan nemškutar Slovenca z nožem, je to tako malenkostna stvar, da nemškutariju po sodnikovi neopravilnosti pravilnosti niti ni treba povrniti stroškov. Seveda, oblasti se proti nemškutarijem niti ne upajo postavno postopati, ker se bojijo, da bi se jim ne zametile. Slovenci pa vsled tega navadno sploh ne iščejo več pri oblastih postavne pomoči, kar pa daje nahujskanim nemškutarem vedno večji pogum za nove pretepe in napade. Tako je na Doleh nek Peter Mikuz, ki sploh rad v sobotah in nedeljah pijan rasgraja med slovenskimi hišami, pri belem dnevu vdrl v hišo slovenske družine Oraževce. Doma sta bili mati in hči. S kričanjem: »Ali sta še vedno tukaj, va čužniti!« vdore v sobo in se tamkaj obnašala, kakor da bi bil zdivjal. Nad 60 let staro ženko, ki je bila zbežala za mizo, zgrabil ter jo začel daviti in grizeti. Šele ko hči začne na vso moč klicati na pomoč, zbeži napadalec. Da bi bila kaka oblast v tel zadevi kaj ukrenila, do sedaj ni znano. Saj se jim tudi ne zdi vredno, saj se gre proti čužom. Sin Oražev je deloma invaliden, le prosi za delo Podlinhellem. Ukazali so mu, naj pride: ko pa hoče nastopiti službo, mu povedo, da ga ne morejo sprejeti, ker je »Heimatsdienst« prepeval. »Heimats-

dienst« je na plebiscitnem ozemlju še vedno ono zlato tle, okoli katerega vse pleše, zasebniki ravnotako kakor državne in deželne oblasti, ki tega niti ne prikrivajo. Tako je napr. dne 24. aprila razgrajal Ortli iz Ždovljana pred hišo Slovenca Gregorja Magedina, da ga hočejo pobiti, ako se ne vrne v Srbijo, potem pa ponosno zaklical: »Le pojte me naznanit orožnikom, jaz se jih nič ne bojim!« Da take razmere ne morejo roditi dobrega sadu, je pač umljivo. Tako so pijani nemškutarski razgrajev v nedeljo, dne 8. maja imeli zopet poseben dan na Trau pri »Cingelcu«. Seane, moške in ženske, katerih je bilo večje število v tej slovenski gostilni, so kratkoma s stoli napodili, da so morali čez Glinjske travnike zbežati v Selo. Zvečer pa je znanj Rupilev pretepač, ki je svoj čas nekanovano razgrajal in razbijal šipe pri »Petriču« v Olinjah javno izjavil, da pojde na Trato k »Cingelcu« in da bo tam vse pobil, če bo še odprto. Bilo je že zaprto. Zato pa je s kamenjem razbil vsa okna v posojilniških prostorih. To so pač žalostne in za deželo sramotne razmere. Krivda pa zadene one, ki imajo za javni red in mir skrbeti, a širijo nered s tem, da ne kaznujejo onih, ki kašijo red in mir. Če višji državni uradniki znanega pretepača pohvali z besedami: »Das ist doch ein ganz anständiger Bursch«, potem ni čudno, da ta razgrajev orožnikov, ki ga opomni k redu reče: »Holt die Gassen!« V beljaškem okraju ni takih neredov — tam imajo drugega glavarja!

— Bistrica. 3. aprila so nemškutariji Jerolčić, Rasinger in Gabriel v Svecih pri »Kramarju« razbili vrata in okna in metali potem kamenje in krole v sobo. Toda še celo danes ni bil nobeden kaznovan. Gabriel, znan nemškutarski pretepač, je pri neki veselici z nožem smrtno nevarno ranil nemškega financarja, a kaznovan ni bil, ker je nemškutar. Pri takih pravnih razmerah se ne smemo čuditi, da si nemškutariji vse upajo in da raste v dolni anarhija od dne do dne.

Dne 1. majnika je bil na veselici pri »Adamu« tudi Slovenec Vrtnik v Svecih in sicer s slovenskim znakom na loputu. Nemškutar Fantur Franc mu je pismeno zagrozil, da ga bodo nemškutariji ob enajst uri vrelj skoz okno na cesto, ako do tedaj ne sname znamenja. Slovenec se je na merodajnem mestu priklonil, a oblasti ne ukrenajo ničesar. Nemškutariji in sicer železnikarji pa so imenovannemu Vrtniku par dni pozneje s terorom pomazali njegov slovenski napis na njegovih hiši in pa celo steno. Vseled pastevnega zadržanja vsebi oblasti napram nemškutarskim vladalo v občini popolnoma brezpravne razmere. Nemškutar Jos. Kerke je pretil javno slovenskemu mitellu Kuražu in na posestniku Vrtniku, da bo oha ubil. Oblastim so te pretnje znane, a v njih očeh niso kaznive.

— Šmarjeta v Rožu. Dne 2. majnika sta se petlala Slovenca Sušnik in Poganič ob 4. zjutraj skoz Medborovnico. Pri »Malin« so in napadli nemškutariji in so Poganiča natočili v oklufali. V Medborovnici so nemškutariji tako razbojniško razpoloženi, da se skoz vas Slovenec Komaj še upajo hoditi.

Narodno gospodarstvo.

Valovanje vrednosti na denarnem trgu.

Na denarnem trgu je opazovati zadnje tedne čudno gibanje. Laški in francoski denar sta močno in vpoštevno pridobila na vrednosti. Na nevtralnih trgih se je vrednost lire in francoskega franka krepko dvignila. In vendar je znano dejstvo, da italijansko gospodarstvo in finančne prilike niso stajale. Mnogi krožeči bankovci je sicer padla za dobro milijardo, obtok pa je še nadmerno številan. Trgovina zapostavlja, važne industrije preživljajo kritične čase. Listi poročajo o močnih izgubah v kupnji, ki segajo ponekod tako daleč, da zadevajo, kakor na pr. pri železnem veleobratu liva v Genovi naravnost eksistenco podjetij. Deloljubnost ni velika. Štrajki in mezdana gibanja so na dnevnem redu. Priznati se pa mora, da imajo ljudje zaupanje v svoje finančne vodnike, kateri se v resnici trudijo postati kos državnemu deficitu. Vidi se odločnost v nameri, da se preneha s prodajo najvažnejših živil ob državni podpori. Akcija je zahtevala ogromne svote, ali dušila je socialno nemire. Spretni so Italijani v svojih praktičnih, v kolikor gre za to, da se v inozemstvu zabrani utis notranjega nereda in anarhije. Lahko imajo dobro informativno službo izven države ter vestno pazilo, da je veliko inozemstvo informirano o njih priklakah v pravem zmislu. Mi Jugoslovani tega, žal, ne znamo. V velkem svetu smo nepoznani. Ali mlada država bi morala doprinasiti če treba tudi drage žrtve za ta namen, da bi se sistematično skrbelo za informacijo inozemstva, da bi se paralo zle vesti in držalo propagando za naše pravilne stvari. Tako pa smo tako velikopotezni, da nam je enako, ali iti kaj se o nas piše v inozemstvu. Zadosti nam je, če se zmerimo med seboj ter »delamo« kako veliko silo v svojem časopisu. To je naš efektivno nedolžni: Quos ego! Vse, kar je pisano doma, je pisano precej z izključitvijo široke javnosti, pač pa boro to laški zaupniki in poročajo na pravo mesto. Za odgovor trpe naševanje drugi. Lira je po pariteti enaka švicarskemu franku. Med vojsko je pa lezla navzdol in izgubila dve tretjini vrednosti napram Švici v letu 1918. Zavezniška podpora ji je pomagala zopet visoko kvišku. Koncem junija 1919 je bila na blizu 70, potem pa je trajno izgubljala in padla tako, da se je dobilo za 100 lir jedva 20 frankov. Zadnje tedne pa je začela iti kvišku stanovitno in se povzpela do okrog 35. 31 v Švici. Ker je naš denar precej mirno na 4—4,15 v Švici, se dvigvanje lire močno čuti v njenem razmerju do našega denarja. Za naš eksport bi poslabšanje našega stališča napram liri moralo ugodno vplivati, ker narašča izvozniku eksportna premija. Ali dejstvo je, da v praksi ni tako. Odjem za les je ne le na Laškem, ampak tudi sicer v Orientu slab. V kupčiji vlada že dalj časa mrtvilo. To je prva ovira. Drug neugoden moment je pa še časno podan v tem, da z dviganjem lire vrednosti padajo cene za les. V importu k nam je narasla napetost med liri in krono — 7 kron za eno liro — seveda tudi močna kupčiska ovira. Sicer pa so pri nas ljudje začeli zavračati laške tekstilne izdelke in zahtevalo odločno češko blago. Podobno gibanje je v Avstriji.

Tudi francoski frank, ki je bil po vojski že padel v Švici močno na 1/2 svoje paritetne vrednosti, se je zopet povzpeli in pridobil toliko, da se je približal skoro polovini vrednosti 47—48 santimom v Švici. Francija ima v obtoku okoli 38 milijard bankovcev. Bogata dežela je zelo trpela in si ne more po kruti razdeljanosti opomoči. Vrednost franka je skočila zadnje čase pod utisom uspešne akcije proti Nemčiji v lepem skladu z zavezniški ter v nadi na nemško odškodnino. Pri liri pa kakor pri franku pomaga od časa do časa gotovo tudi nevidna oporna roka. Pa naj bo kakorkoli, obe valuti sta si dejansko opomogli. Tudi nam bi dobro del kake dobrotnik, makar z umetnimi pridatki. Za enkrat pa nam še ni pomagati. Naš ponos je medsebojno mesarenje in lastni državljani celo v inozemstvu iz samega rodoljubja izpodkopavajo državni kredit. Za naslove navadno ni zadrege.

Interesantno je, da med dviganjem vrednosti lire in franka trajno pada vrednost dolarja, ki je pač najboljši novoc. Amerika se ponaša z zdravim gospodarstvom in neizcrpnim bogastvom. Cel svet je dolžan Ameriki. Pisani krog dolžnikov iz najboljših krogov obletava Ameriko z odkritimi in prikritimi prošnjami, da popusti težki stric na svojih silnih tirjativah. Paritetna vrednost dolarja je jednaka 5,18 švicarskega franka. Med vojsko je dolar izgubil na vrednosti in se je plačevalo v Švici zanj tudi že le po 4,20 franka. Ali dočim so drugi denarji šli kar navpič navzdol, se je dolar dvigal. Prišel je za 1,40 švic. franka. Če paritetno in dosegl najvišjo vrednost 6,58 švic. franka. Več tednov pa pada vrednost dolarja v Švici in se sedaj suže okoli 5,56 franka. Tudi pri nas je hitro padel od 140 kron na circa 120 K. Iščemo vzroke in navajajo razne razlage. Menda bo nekaj resnice na tem, da je Amerikancem samim na potu prevetila vrednost dolarja, ker zapira američkemu blagu pot v ubožano Evropo. Trdi se, da sami slabe vrednost dolarja. Na vsak način je pojav zanimiv, da gre slabo fundiran novoc kvišku, prvoreden pa navzdol. Tako daleč pa ne bo prišlo, da bi postali prvi zadnji.

Dnevene vesti.

V Ljubljani, 21. maja 1921.

— Italijani hočejo zamenjati Baroš za Koroško! Iz Bakra poročajo: »Razmejitvena komisija za določitev meja reški državci je imela sejo v Opatiji. Na seji se je razpravljalo o sušaskem pristanišču Baroš. Italijanska komisija je stavila nasvet, naj Jugoslavija to luko odstopi Reki, zato pa bi se italijanska vlada z vso energijo postavila glede koroškega vprašanja na stran Jugoslavije ter izposlovala, da bi vrhovni svet prisodil desni breg Drave jugoslovanski kraljevini. Jugoslovanski delegatje so to ponudbo vzeli na znanje in se obrnili za Instrukcije v Beograd.« — Rado, vedni smo, kako stališče bo v tej stvari zavzela naša vlada. Nam se zdi, da je »kupčija« že sklenjena: Baroš izgubimo, pridobimo pa Koroško! A kaj je več vredno: Koroško ali Baroš? O tem vprašanju bodo se brez dvoma vnele še hude in ostre debate. Pripominjamo, da je pretekli teden priobčil »Berliner Tageblatt« brzojavko svojega londonskega dopisnika, v kateri napoveduje, da se sestane veleposlaniška konferenca nemara 30. maja v Londonu in da se bodo na tej konferenci definitivno reševala ta le vprašanja: zgornje-slezijsko, koroško in Baroš. V naprej izjavljamo, da bi te zamenjave ne mogli obsojati. Kakoršen je sedaj položaj, ne moremo vzpričo laške trdnjavnosti računati na posest Baroša. Ako sprejmemo za to nekaj ekvivalent, rešimo 70.000 naših duš, ki so sicer posvečene narodni smrti.

— Radič in dr. Šusteršič. Iz vsem zanesljivega vira smo izvedeli, da se je obrnil Stjepan Radič na dr. Šusteršiča s pozivom, naj s svojim vplivom podpre Radičev akcijo in pripomore, da se ta akcija raztegne tudi na Slovenijo. Kakšen odgovor je dal Šusteršič Stjepanu Radiču, s katerim so ga že pred vojno spajale intimne prijateljske vezi, nam ni znano.

— Tisti, ki se jih tiče. Te dni je pribežal iz Istre v Ljubljano svetnik, ki si je jedva rešil golo življenje, vse drugo so mu uničili pobesneli italijanski fašisti. Ogorčeno je obsojal vse one, ki rujejo neprestano proti državi in skušajo razrušiti naše državno in narodno edinstvo. Opozorjen na to, da so pri nas voditelji protidržavne gonje večina duhovniki, je vzkliznil: »Naj bi ti brezdomovinci vsaj nekaj dni pokušali kelih trpljenja jugoslovanskega ljudstva in jugoslovanskega duhovništva v tužni naši Istri, pa bi jim ne prihajalo na misel, da bi zločinsko pljuvali na zlato svobodo, ki jo vsi naši sloji brez izjeme uživajo v blaženi naši Jugoslaviji!« Tudi mi smo mnenja, da bi se raznim protidržavnim petelinom v klerikalnem taboru znatno ohladila kri, ako bi se jih poslalo duše past iz Jugoslavije, kjer žive srečno in brezskrbno, kakor mali bogovi, v nesrečno Istro, kjer naš človek ni varen ne življenja ne imetja.

— General Segre, ki je bil, kakor smo poročali, aretiran z 13 drugimi častniki italijanske misije na Dunaju, in sicer na ukaz italijanskega vojaškega sodišča, je znan tudi v Ljubljani. Po prevratu je bil general Segre poslan na čelu italijanske misije v Ljubljano, kjer je bival več tednov. Segre je bil tisti, ki si je izmisil znano zaloško afero, ki je povzročila toliko prahu v italijanskih in tudi drugih inozemskih listih. Zavezniki so radi te afero odredili preiskavo, ki pa se je končala s popolnim fujaskom in veliko blamažo generala Segreja. Kmalu na to je bil Segre premeščen iz Ljubljane. Kasneje je bil Segre imenovan za predsednika italijanske misije na Dunaju, kjer je igral veliko vlogo. Stopil je v najintimnejše zveze z avstrijskimi političnimi krogi ter jim šel v vsakem oziru na roke zlasti v borbi proti Jugoslaviji. Ker je užival splošno zaupanje v nemško-avstrijskih političnih krogih, so ga poslali celo v upravni svet podjetja Alpine-Montan-Gesellschaft. No, zdi se, da je general Segre zastopal na Dunaju bolj lastne koristi in interese svojega brata veletržca v Trstu, kakor pa koristi italijanske države. Sedaj so moža aretirali, in uvedli proti njemu kazensko postopanje. Toda prepričani smo, da do razprave proti Segreju nikdar ne pride, ker se bo številnim Segrejevim prijateljem gotovo posrečilo afero potlačiti.

— Triglavski kamen za spomenik vojvodi Mišiču. Za Triglavski kamen, ki se naj vidi v spomenik vojvodi Mišiču sta nadalje darovala: g. dr. Alojzij Praunseis, zobni zdravnik v Ljubljani 400 K in g. dr. Ivan Lah, profesor in pi-

satelj v Ljubljani 200 K. Hvala! V. vant sequentes!

— Volitev župana v Mariboru. Z ozirom na vesti, da je za danes pričakovati sporazuma glede županske volitve v Mariboru, se je naš mariborski dopisnik informiral pri vladnem komisariju Poljancu, ki je izjavil, da mu do sedaj oficiojno o takem poskusu še ni nič znanega. Z druge strani pa se poroča, da bo rekurz v kratkem rešen in da se bo že prihodnji teden vršila volitev župana.

— Volitev župana v Domžalah. Za župana v Domžalah je bil izvoljen g. Anton Skok, somišljenik demokratske stranke. Tudi občinski svetovalci so demokrati in pristaši Samostojne kmetijske stranke. Po tridesetih letih nemško-klerikalnega gospodstva je prešla domžalska občina končno vendar le v roke naprednih strank.

— Volitev župana v Stajerskem. V Rušah je izvoljen za župana komunist, čevljarški pomočnik Jože Janko. V Gornji Bistrici socialni demokrat Fran Tomažič. V Spodnji Lojnici samostojnež Anton Avguštin, v Cigovnici demokrat Jurij Tekavč, v občinah Selce, Smolince in Pretrše pa klerikalci.

— V Ribnem pri Bledu so dne 20. t. m. volili župana. Izvoljen je bil za župana Val. Kumerdej iz Ribna, Ivan Zupan iz Boh. Bele pa za I. svetovalec. Oba sta pristaša SKS.

— V Ljutomeru je izvoljen za župana g. Viktor Kukovec, tovarnar in posestnik. To je prvi slovenski župan v nekdanj zagrizenem nemškem trgu!

— Smrt poslanika Popa. Presbiero poroča iz Pariza: Auguste Gauvain je v »Journal des Debats« posvetil umrlemu francoskemu poslaniku v Peking Popu dolg članek, v katerem opisuje Gauvain Popove diplomatske zmožnosti, katere je pokazal kot poslanik v Srbiji ravno takrat, ko je imel srbski narod najbolj usodne dni. Pope je bil velik prijatelj srbskega naroda in velik poznavalec balkanskega in vzhodnega vprašanja.

— Odlikovanje. Gosp. arhitekt Fran Varšek, stavebnik invalidskega zavoda v Zemunu, je odlikovan z redom Sv. Save IV. vrste.

— Iz uradniške službe. Za okrožnega zdravnika sta imenovana dr. Mavricij Matjašič za zdravstveno okrožje v Metliki in dr. Branko Žižek za zdravstveno okrožje v Velenju.

— »Pozabljeni« dvorni svetnik. Iz Maribora nam poročajo, da je dvornemu svetniku Fonu pri razglasitvi sodbe že parkrat ušla formula: v imenu cesarja. V nekem ponovnem slučaju je opozoril, oziroma popravil dvornega svetnika g. državnih pravdnik. V zadnjem slučaju pa je g. dvorni svetnik kratkoma izpustil predpisano formulo.

— Izjava. Jugoslovansko novinarsko združenje sekcija Ljubljana izjavlja: Z ozirom na neresnične trditve v »Jugoslaviji«, da je Jugoslovansko novinarsko združenje sekcija Ljubljana v mezdnem sporu med g. Peskom in g. Kosovelom zasledovalo politične cilje, ugotavljamo, da to ne odgovarja resnici in da je združenje nepolitično, zgolj strokovna organizacija novinarjev. — Odbor.

— Zapora nad »Jugoslavijo« dvignjena. Ker je g. Pesek, lastnik in izdajatelj »Jugoslavije« poravnal sporne zadeve z g. Kosovelom in mu izplačal zakonito odpravnino ter njegove civilno-pravne stroške, je Jugoslovansko novinarsko združenje, sekcija Ljubljana, dvignila nad »Jugoslavijo« proglašeno delno zaporo.

— Izmed nesrečnikov povodom požiga »Balkana« lani v Trstu jih živi nekaj na Kranjskem. Tudi v Ljubljani je neki tak revež, kateremu je takrat vse zgorelo. Kar so imeli na sebi on, žena in otrok, so rešili, drugega nič. Italijanski divjaki so ga bili še zaprli in poškodovali, da 5 mesecev ni mogel ničesar delati. Sedaj opravlja v Ljubljani neko malo službo. Kdor bi mu dal kako potrebo, zlasti kako obleko, bi storil dobro delo. Revež je storil potom vlade že vse mogoče korake, da bi dobil kako odškodnino, ali italijanska oblast se za to niti ne zmeni. Naslov se izve v našem uredništvu.

— Československa Obec v Ljubljani upozorjuje člene ž. Sportski klub Ljubljana poštada na počest S. K. Slavje 2. Pravy dne 22. t. m. o 8. hod večerni v Hotelu Tivoli prijateljski večer. Zúčastnete se hojne.

— Vžva k odvodam. Konsulat československe republike v Ljubljani oznamuje: Dle výnosu Ministerstva Národní Obrany v Praze č. 81.762 ze dne 3./I. 1921 konají se pravidelné odvody ročníků 1899, 1900, 1901 jakož i dodatečné odvody ročníků 1898 v místnostech konsultu Č. S. R. Ljubljana, Breg št. 8/I. dne 28. (osmadvacátého) května 1921 o 8. hodině ranní. Všichni českoslovenští prislušníci, rození v letech 1901, 1900, 1899, zdržující se v Slovenii, jsou povinni se dostavit na konsulat v Ljubljani, i ti, kteří byli uznáni schopnými k pomocným službám, nebo jichž odvod byl pro dočasnou neschopnost odložen, mají povinnost se hlásiti. Mimo to hlásí se oni příslušníci ročníků 1898, kteří dopo-

sud at k hlavnímu at k dodatečnému odvodu se nedostavili. Každý brance vykáže se bud pasem, vydaným některým československým úřadem, nebo domovským listem a fotografií s potvrzením občanského úřadu o totožnosti. Proti každému, který neseplní svou povinnost odvodní, bude zavedeno soudní řízení ve smyslu par. 43 branného zákona. — Generální konsul Dr. O. Beneš.

— Automobilská zveza Bovec - Trbiž. Radi boljšje zveze z Gornjo Soško dolino, se je otvorila redna poštna avtomobilna vožnja. Auto odhaja iz Boveca ob 8.30, prihaja v Trbiž ob 10, nazaj odhod ob 1. pop., prihod v Bovec ob 6. uri lina zvezo z gorenjskim vlakom.

— Bančni zavodi v Ljubljani ne poslujejo na državni praznik sv. Cirila in Metoda v torek, dne 24. maja t. l. — Oboliel potnik. Z večerajšnjim dunajskim brzojavkom se je pripeljal v Maribor tudi neznan potnik, ki ni mogel zapustiti voza. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v bolnišnico, kjer so dognali, da je bolnik Vidrih Bogomir iz Krškega, ki ga je najbrž zadela kop.

— Glede notice »Čedne razmere« v št. 105. smo prejeli tole pojasnilo: Stanovanje pok. prof. Stefana je oddano učitelju z družino in ni zaprto. Sobe so vse osnažene, tudi tista, v kateri se je izvršil samomor. Ker pride dedič iz Čehoslovaške te dni v Maribor, se mu puste prenočitve, kakor zahteva pileteta, zakon in narodni čut prijateljstva do severnih bratov.

— Suplentom na srednjih šolah. Da se dobi pravočasno pregled poslovnih učiteljev za prihodnje šolsko leto, vabijo se kandidati srednješolskega učiteljstva, bodisi da že službujejo na kakem učilišču, bodisi da so šele dovršili filozofske študije, pa žele kakega mesta na srednjih šolah ali učiteljskih v Sloveniji, da se prijavijo višjemu šolskemu svetu vsaj do 30. junija t. l. z navedbo natančnega naslova, rojstnega kraja in leta in znanstvene stroke, za katero so usposobljeni, s potrebnimi dokazili.

— Iz Hrastnika nam pišejo: Zdravnik dr. Jaklin v Hrastniku je čuden nemški ptič. Dasi mu je znano, koliko pritožb se je že čulo zoper njega, vendar stori zopet in zopet kaj, kar razburi prebivalstvo. V četrtak na primer se je zbralo prišli okoli 150 ljudi, večinoma delavskega in kmetijskega stanu, da jim stavi koze. Ker je bila pri tem kem številu seveda precejšnja gneča, je dr. Jaklin pobral svoje instrumente ter — odkuril, pustivši ljudi, katerih mnogi so dospeli nad uro daleč ter pustili doma nujno delo, same! Da se je godrnjalo ne toliko zoper zdravnika kakor zoper državo, je umevno, dasi je bila krivda le na Jaklinovi strani, ki bi bil prav lahko dobil od občine pomoč za vzdrževanje reda. Pozivamo zdravstveno oblast, da pošlje že enkrat v Hrastnik zdravnika, ki bo čutil s prebivalstvom!

— Volitve v obrtno sodišče. Obrtniki, trgovci, trgovske, komanditne in delniške družbe, pridobitne in gospodarske zadruge, družbe, zavodi, društva itd. v Ljubljani za katere velja obrtni red in na katere se razteza pristojnost obrtnega sodišča, se pozivljajo, da v zmislu razglasa ministrstva za trgovino in industrijo z dne 30. aprila 1921, objavljenega v Uradnem listu št. 50, nemudoma, najkasneje pa do 31. maja t. l. pismeno naznanijo mestnemu magistratu — v posvetovalnici — radi volitev v obrtno in vsiklicno sodišče: 1. stajališče in vrsto obrta in 2. imena in priimke vseh moških in ženskih delavcev, uslužbenih dne 10. maja 1921. Pri uslužbenih je navesti tudi, da so že nad 20 let stari, torej rojstveno leto in da prebivajo že nad eno leto v Jugoslaviji, ker sicer nimajo pravice voliti. Tudi vajenci nimajo pravice voliti. 3. Trgovske, komanditne in delniške družbe, pridobitne in gospodarske zadruge, družbe, zavodi in društva morajo izmed oseb, poklicanih za njih zastopanje, imenovati eno ali dve osebi, ki zanjo oddajo glasovnice.

— Delavci in drugi delojemalci, katerih spore z delodajalci sodi obrtno sodišče, se opozarjajo na to, da bodo smeli voliti prisednike v obrtno in prizivno sodišče le tedaj, če jih bodo delodajalci pravočasno prijavili mestnemu magistratu, da se vpišejo v volilni imenik. Interesirajte se torej sami, da ne bodete izpuščeni iz volilnih imenikov in opozorite na svojo volilno pravico tudi delodajalca, da vas pravočasno naznani magistratu.

— Delodajalci in delojemalci, ki imajo pravico voliti prisednike in namestnike v obrtno in prizivno sodišče, ki razsoja spore med delodajalci in delojemalci, se opozarjajo — da bo mestni magistrat zažlžil posebne tiskovine za prijavo delodajalcev in delojemalcev. Kdaj se bodo dobile te tiskovine, bo objavljeno v listih.

— Uvedba selske službe pri pošti Planina pri Rakeku. Z dnem 1. maja t. l. se je uvedlo pri poštnem uradu Planina pri Rakeku določanje poštnih pošiljk po selskem pismonoši v sledečih krajih: Laze, Jakovica, Grčarevec in Liplje. Dostavljalo se bo vsak dan razen nedelje.

— Zamenjava avstr. bankovcev. Finančna delegacija v Ljubljani ob-

javlja uradno. Občinstvo se opozarja, da se v lastnem interesu točno drži predpisane roka za zamenjavo 10, 2 in 1 K bankovcev, ki se vrši do vključno 4. junija t. l., ker se po poteku tega roka brez izjeme ne bo nikomur dovolila naknadna zamenjava.

— Carinsko posredovanje. Za carinskega posredovalca pri ljubljanski carinarnici je imenovan Bogoljub Gajič, ki stanuje na Sv. Petra cesti št. 27.

— Posledice nemške vzgoje. Pri neki razpravi pred mariborskim kazenskim sodiščem so v prid očeta pričali tudi otroci. Dočim sta oče in mati ter najmlajši sin govorili slovenski, se je starejša hči pričela glasno jokati. Na vprašanje, zakaj se joka, je odvrnila, da se boji, ker ne zna slovenski. Starši so se izgovarjali, češ, da je bila do sedaj taka navada.

— Avtomobilska proga Maribor-Radgona. Iz Maribora nam pišejo: Z avtomobilsko progo Maribor - Radgona preko Slovenskih goric je velika mizerija. Na tej progi vozi star polomljen avtomobil in gorje potnikom, ki se morajo voziti v njem. Med vožnjo se pojavljajo težke poškodbe ter je treba včasih čakati po več ur na popravila, ki jih morajo izvršiti razni kovači in ključavnikarji, če se jih slučajno dobi med potjo. Zgodilo se je že, da je prišel avtomobil v Radgono jutraj ob 6., mesto prejšnji večer. V interesu javnega prometa naj se družba vendar resno pobriga za točno in zanesljivo vožnjo, ki je že itak dovolj draga.

— Pretep. Pred neko gostilno v Zagorju sta se v pijanosti strela rudarja Anton Nigler in Anton Kraševac. Prvi je slednjega tako močno s kamnom udaril po glavi, da je Kraševac moral oditi v ljubljansko bolnico.

— Padeč z vlaka. Žena krojaškega pomočnika Marija Šitar, stanujoča na Trnovskem pristanu št. 4, je med vožnjo na progi Velike Lašče-Dobrepolje tako nesrečno padla z vlaka, da si je zlomila levo nogo.

— Nesreča pri delu. Kleparski pomočnik Jakob Orgrizek je med delom na strehi nekega poslopja papirnice v Vevčah padel s strehe ter dobil težke notranje in zunanje poškodbe.

— Izgnani iz naše kraljevine. Kot nadležnega inozemca so izgnali iz Celja za vedno Frana Dušana Petelina, arhitekta, rojenega leta 1878. v Trstu. — Iz Maribora je izgnan kot tujec imetju nevaren Franc Starec, false Scheiner, za dobo 10 let. — Radi krivega žigosanja bankovcev in tihotapljenja valute je izgnan iz naše kraljevine za dobo 10 let 1894. rojeni Salomon Fingerhut, pristojen v Dunajsko Novo mesto.

— Tatvina konj. Iz hleva Marko Laha so doslej nezamislivo ukradli tri konje, ki bi se morali prodati na javni dražbi. Vrednost 30.000 kron.

— Na potovanju okrašen. Med Logatec in Borovnico je ukradel doslej neznan tat potnika Adorno Giorgio iz Smirne 280 do 300 lir. Tatvine sumljiv je neki »Francosco« ki govori slabo italijansko in bo najbrž iz okolice Gorice doma.

— Iz Cerknice nam pišejo: Izletniki iz Ljubljane, Celja in Maribora so za binkoštno praznike v velikem številu poleteli v Cerknico, kjer so si z velikim zanimanjem ogledali svetovno znano perijodično Cerknško jezero, starodavne cerkve, tabore in gradove. Jako so se zanimali za državno mejo, katere teče tik ob Cerknškem jezeru. Vsi izletniki so bili zadovoljni in so ob slovesu zapeli znano pesem: »Oj Slovani, kje so naše meje!«

— Suša na Dravskem polju. Kmetje na Dravskem polju tožijo, da je tam vkljub dolgotrajnemu dežju zopet velika suša.

— Aretirana pohajkovalca. Z mariborskim vlakom sta prispela v Ljubljano 10letni Celjan Edmund Lorgier in njegov tovariš Ptujčan France Zorko. Potovala in klatila sta se po zeleni Štajerski. Hotela sta tudi videti Ljubljano, zato sta se brezplačno pripeljala z vlakom in sta skušala na peronu se izmuzati kontroli. Prijeli so ju in odvedli v zatohle zapore, kjer lahko razmišljata o svojih potnih doživljajih. Lorgier je pisal nemški dnevnik: »Meine erste Wanderung«, Zorko pa: »Početak režije«.

— Vandalska tatvina. V noči od četrtka na petek je bila v glavnem tirolskem parku izvršena vandalska tatvina. Neznani tat-zlikrovec, ali mogoče več oseb, — je izruval en meter visoko, mlado in lepo palmo iz zemlje. Zemljo je okoli potresel, palmo pa odnesel. Za tatom ni nikakih sledov. Čudimo se, da nobeden stražnik ni zalotil lopova, ko je nesel palmo, ki je vendar ni mogel skriti v žep, iz Tivolija v mesto. Ali ni v Tivolskem parku ponoči nobenega stražnika?

— Samomor. Na binkoštno nedeljo okoli 5. ure jutraj se je na sredi sobe obesil z vrvice za prečnik posestnikov sin 42 letni Jože Jaklič v Ravniku na Blokah. Obesil se je v navzočnosti svoje matere, ki je trdno spala. Vzrok fiksne ideje.

— Utopljenec. Pri Poganiku v litijemskem okraju so našli v Savi moškega utopljenca, starega okoli 38 let. Njegove identitete doslej še niso dognali. Mož je bil kmečko oblečen, imel je blond lasje in angleško pristrizene brke. Znaki nasilja niso bili opaziti. Truplo so prepeljali v mrtvašnico v Šmartnem pri Litiji.

— Cigani. Okoli gradu Kolovca se klatijo cigani, ki po hišah krajejo. Tudi v litijemskem okraju so se pojavili isti

cigani in so kmetom odnesli več obleke in perila.

— Težka nesreča. Rudarskega delavca Feliksa Fakina v Trbovljah je med vožnjo po tiru voz s premogom podrl na tla. Premog mu je zmečkal obe nogi. Težko ranjenega so ga prepeljali v bolnico.

— Tatvina konjskih repov. Po nekaterih hlevih gostilne na Karlovski cesti se je pojavil tat, ki kraje oziroma reže konjem repove. Posestniku Alešu Lavriču iz Velikih Lašč je napravil tat 1000 K škodo, ker je njegovemu konju odrezal rep. Tudi konjema Antona Kunška iz Vrbljen je odrezal repe in ima lastnik 2000 K škodo.

— Aretiran tat koles. V kolodvorski ulici je bil aretiran čevljarški pomočnik Mato Griljač, iz Subotice, ker je ukradel gostilničarju Pavlu Dolinšku na Karlovski cesti 2000 K vredno kolo.

— Darilo. Dr. Ivan Dimnik je poklonil »Jugoslovanski Matic« ob priliki proslave kraške in goriske zmage 1000 K. Posnemajte!

— Poroka. Poročil se je gospod dr. Ivan Marija Čok iz Trsta, bivši član Narodnega predstavištva v Beogradu, z gospodično Marico Caharilevo z Nabrežine.

— Zaročil se je dne 15. t. m. g. Fran Uher, lastnik tvrdke P. & A. Uher v Ljubljani z gđ. Martčko Weinerovo, hčerko g. Z. Weimera, lastnika tvrdke Eduard Fanta v Žatcu.

— Smrt kosa. V Ljubljani sta umrli rodbini pl. Baloghovi hčerka Lili, rodbini Kurentovi pa 9letna Nadica. Počivajta v miru!

— Na Kamenščaku pri Ljutomeru je umrl daleč znani gostilničar in posestnik g. Iv. Slavič, star 76 let. Lahka mu zemlja!

— Iščo se strokovni tajnik za deželno zvezo obrtnih zadrug v Ljubljani. Kompetenti za to mesto naj naslovo svoje prošnje na zgorajšnji naslov in naj v prošnji dokažejo, da so sposobni v tej stroki vsakega konceptnega dela. Prednost imajo tisti, ki imajo smisel za obrtno organizacijo in bi mogli primerno nastopati o prilikah raznih zborovanj tudi kot govorniki in strokovni poročevalci. Služba stalna. Plača po dogovoru. Nastop čim prej.

— Koncert v hotelu Tivoli bo v soboto popoldne od 4. do pol 9. zvečer in v nedeljo popoldne od 10. do 1. ter popoldne od 4. do 9. Vstopnina prost.

— »Dunav«, zavarovalna delniška družba v Zagrebu je na podlagi odredbe št. 2055 ministrstva za industrijo in obrt začela obratovati tudi v Sloveniji. Družba sprejema zavarovanja na življenje, proti požaru, vlomski tatvini, toči, škodam na transportih, nezgodam in jamstvih. Za Slovenijo se je ustanovila podružnica v Ljubljani in je vodstvu poverjeno g. Veleju, dosedanjemu dolgoletnemu upravitelju družbe »Dunav«.

— Opozarjamo p. n. trgovce in tobakarne na današnji oglaš na zadnji strani Ciril in Metodovih vžgalic, ki jih priporočamo. No, ben trgovec in nobena tobakarna ne sme biti brez njih! Konsument je, zahtevajta edino le to vrsto!

Sokolstvo.

— Sokolsko društvo v Krškem prredi ob svoji 15letnici, 10. julija 1921 veliko javno telovadbo z ljudsko veselico na selmishu v Krškem. Natančen spored objavimo pozneje. — Odbor.

— Oražnova številka »Sokolskega Glasnika«. »Sokolski Glasnik« je posvetil svojo 5. in 6. številka spominu pokojnega nenadomestljivega staroste Jugoslovanskega Sokolskega Saveza dr. Ivanu Oražnu. Vsebinska tega zvezka je naslednja: Prva reč »Oraženc«. — Oražen in Sokolstvo. — Oražnova izpovedi. — Ob grobu brata staroste dr. Oražna. — Dr. Ivan Oražen. — Oražnov testament. — Oražnov pogreb. — Govori nad mrtvim Oražnom. — Oražnov prijatelj. — Oražnov dan v Osijsku dne 27. junija. — Izjave sančesca povodom Oražnove smrti. — Oražnova številka tople priporočamo našemu občinstvu.

— Sokol I. vabi za danes popoldne in večer ter jutri v nedeljo popoldne brate telovadce, pa tudi ostale mlajše člane na delo na trgu Tabor. Ako primemo krepko za delo, bo vsa zemlja za planiranje letnega letovadstva do srede prihodnjega tedna izkopana in odpeljana. Člane voznike, ki nam hočejo dovažati brezplačno gramoz, prosimo, da pridejo v ponedeljek in sledeče dni. — Stavbni odsek Sokola I.

— Sokolsko društvo v Šiški priredi dne 19. junija veliko javno telovadbo. Upoštevajte ta dan!

PALMA

Kavčukovi podpetniki za čevlje.

Kultura.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama:

Sobota, 21. maja: Elga. Red C.
Nedelja, 22. maja: Mrakovi. Izven.

Opera:

Sobota, 21. maja: Zaprto.
Nedelja, 22. maja: Dalibor. Gostovanje g. Julija Betteta. Red B.

Koncert Lisinskega v Ljubljani, dne 24. t. m. Na koncertnih vspehah pevskega društva »Lisinski« se nahajajo izmed slovenskih skladateljev največkrat zbori našega Lajovca. Z Lajovčevim pesništvom je nastopil »Lisinski« večkrat v Zagrebu, na Dunaju ter v raznih čeških in poljskih mestih. Vsa kritika, tako hrvatska kakor nemška, češka in poljska hvali Lajovčeva dela in jih prištevajo k prvovrstnim koncertnim komadom. Jeseni lanskega leta podal se je »Lisinski« na pot v Nemško Avstrijo, Češkoslovaško in Poljsko, hotel pokazati sosedom najnovejšo jugoslovansko glasbeno umetnost. Za to priliko se je sestavil prvovrsten reprezentativni program najboljših skladateljev našega tistega naroda. Zastopani so bili Srbi, Hrvatini in Slovenci z najnovejšimi skladbami in »Lisinski« je tako na najlepši način pokazal, kako skrbno smotreno goji na umetniškem polju jugoslovansko vzajemnost.

Na jubilejnim koncertu »Lisinskega« v Zagrebu, tik pred to turnejo, so se sploh prvič proizvajali Lajovčevi: Pastirski, Kroparji in Medved z medom. Dosegli so mnogo zanimanja in priznanja ter po zadnjem ocene lista »Trgovca« delovali na poslušalce, kakor »Zlat dež« po sedmih suhih letih. »Lisinski« je pri teh zborih oživel in občinstvo mu je tako burno aplaudiralo, da ni bilo ne konca ne kraja. O Lajovčevi glasbi dostavlja kritik dobesedno: »Lajovčeva glasba ima ča uvijek uspeha, jer su njegovi melizmi ne samo iskreno pročišćeni već to potječu iz nepatvorene naravnosti — melodije. Zagrebške »Novosti« pa pravijo: »Lajovic pjeva kako mu to srce dikta«. Omenjeni zbori so želi največji uspeh tudi v tujni. Češki kritik v »Venkov« z dne 23. novembra 1920. pravi: Slovenci so bili zastopani na koncertnem vspehu po A. Lajovicu-umetniku, ki z narodnim značajem združuje finešo čuta. Poleg sladke nežnega zbor »Pastirski« sta navdušili občinstvo »Kroparji« in »Medved z medom« dva muzikalno posebno sveža zbor. Praški »Narodni List« pa povdarja: Silni talent za zborove skladbe je pokazal v treh razkošno stiliziranih in krasno donečih mešanjih zborih Slovenec A. Lajovic »Pastirski«, »Kroparji« in »Medved z medom« so tudi na ljubljanskem vspehu dne 24. t. m. Ti najorginalnejši zbori najnovejša slovenske glasbene literature se dobe tiskani pri »Glasbeni Matici« in v knjigarnah.

Pevski zbor »Ljubljanskega Zvonca«. V ponedeljek ob 7. zvečer ženski, ob 8. moški zbor. Vsi in vse!

Moškimi zborom pripravljamo, da si nabavijo in izvajajo skladbe, ki jih je založilo pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. Izšli so trije moški zbori: Adamci, Rožanca in Prelovec (cena skupni partituri 10 K) in Pet veselih pesmi Emila Adamca (cena partituri 20 K). »Ljubljanski Zvon« dovoli naročilom nad 10 izvodov vsake izdaje znanen popust. Dobe se pa te skladbe tudi v vseh ljubljanskih knjigarnah.

Javno predavanje »Probude«: O Keramiki in njenem razvoju od najstarejše do sedanje dobe se vrši v nedeljo, dne 22. t. m. ob 11. dopoldne na tehniški srednji šoli.

»Vojaški Glasnik«, ki ga izdaja vojno ministristvo, pričbuje v zvezku št. 11. in 12. tudi dr. St. Sagadinovo razpravo »Celjski grofje« — Pokret za državno ujedinjenje jugoslovenskih dežel pred 500 leti. Nadalje vsebuje »Glasnik« »Kronanje carja Dušana Silnega«, »Hrvatski kralj Dimitrij Zvonimir«, čedno razpravo o Črni gori z zemljevidom, korvetni kapetan M. Wickerhausen pa je napisal lep članek o »Pomorstvu pradedov Srbov, Hrvatov in Slovencev«. List se naročuje pri Opštem vojnom odeljenju vojnega ministristva in stane na leto 24 dinarjev.

Draž. Iskreštri-Medenjak, narodni slikar:

Još nekoliko reči o mom radu u „Jadranskoj banci“.

U mom prvom članku, koji je izašao u »Slovenskom Narodu« dne 1. maja ove godine govorio sam pobliže o tome radu i izneo sam misli, koje su me kod rada vodile. Dana imam nameru, da podam javnosti nekoliko mojih opštih nazora, koji su u tesnoj vezi s tim radom.

Jadranska je banka, odnosno njezin direktor gosp. Praprotnik, bio tako ljubazan i nvidjavan, te mi je dao retku priliku, kako bih mogao na jednom javnom mestu, svakome pristupačnom, da izložim nekoliko dekorativnih motiva iz naše folklorne i da tako počnem upoznavati našu javnost sa našom narodnom ornamentikom.

Kako sam se nadao, većina je publika stajala pred tim radom i gledal nepoučena u njega kao u kakvo čudo ili zagonetku, koju je svako na svoj način hteo da reši. Neko je nazvao tu ornamentiku »orientalnom«, drugi opet »kitajskom«. Kitajskom?? Po tome bi i Ljubljana bila kitajski grad, barem po njenom grbu. Ništa za to! Publika će ne samo da nauči i upozna, nego i da ljubi sve svoje.

Tko bi želeo, da se bliže i potanje upozna sa vrelima tih motiva, neka se slobodno obrati na mene, stojim mu drage volje na raspoloženje.

Ako je iskren narodni umetnik, on ima u sebi narodnu dušu svoga naroda, on živi od istih osećaja svoga naroda, koje je nasledio prirodnim putem t. j. krvlju, kao jezik i neke običajne pokrete tela. Takav umetnik može da se lako koristi ovom mojom malom izložbom, da se nadahne i da poda dobrih i boljih stvari. Istina je, da je izraz u arhitekturi i ukrasima samo običaj i nikada posebnog značaja. Istotako kao i muzika, koja nam daje veselih ili tužnih utisaka ali neznamo zašto, dok ne čujemo reči. Uzaludno bi mi tražili od kamele ili od kakvog ukrasa vrela njihovog tužnog ili veselog izgleda. Ali za onoga, koji poznaje našu etnologiju, ili za onoga, čija je duša ostala čisto jugoslovenska duša i ako nije sam etnolog, ti okraši positi po odelima i oružju, po preslicama i guslama, govore jedan poznati, mišlj, pripovedaju o ljubavi, o dobru, o junaštvu, o veselju i o očajima našeg velikog mučenog naroda, koji je nada sve voleo pesmu i muziku te uživao u lepim ukrasima.

Vi, unuci tih preteča, koji uživate u francuskom odelu, u tudjoj muzici, vi se sramite Vaših dedova. Nemotte se sramiti. Nemotte zašto da se sramite, oni su bili veći, oni su bili veledušniji i plemenitiji od Nemaca, Francuza, Engleza, Italijana, koji vas danas odevaju. Neću time, da kažem, da obujete opanke ili da nosite seljačko odelo, već ja tvrdim, da moramo tražiti našu izgubljenu narodnu dušu u — hvala Bogu — još postojećim našim selima, kako bi mogli doći do slobodne naše dekorativne umetnosti i to iz tri razloga:

1. da budemo »novi« (novost se traži u svetu);

2. da pokažemo našu veliku narodnu kulturu;

3. da pomognemo samome sebi. Zato moramo crpiti iz našeg pravog života, tamo gde mi istorično, estetski mi: u selu, na planinama, gde žive duševno slobodni Jugoslaveni. Onamo moramo poći, da se nadahnemo, da stvorimo elemente za naš slobodni novi Jugoslavenski stil. Kada to postignemo, sledit ćemo prirodni zakon prilagodjivanja, koji će izvirati iz istih tih elemenata.

(Dalje.)

Narodna obrana.

Za Jugoslovensko Matico so darovali: O. Minka Bezlaževa v Zich mesto cvečice na krsto pok. ge. Amalije Žerjavove 50 K; Pr. Kovač in Sl. Gaspari v veseli družbi za izlitičano ciklorilo 220 K; F. Perovec v Mežici o priliki poroke 80 K; dr. Frilan iz neke kazenske zadeve Hainera ca. Šmid v Škofji Lokl 100 K; Fr. Kervin odd. fin. kontr. Solčava 45 K; dr. Tolazzi v Škoflju zbirko v veseli družbi zavednih oficirjev v slovenski restavraciji »Hajduk Veljko« z željo, da bi našli med svojimi tovariši mnogo posnemačev 620 K; Emil in Ivanka More, preostanek članarine 104 krona. Iskrena hvala!

Najnovejša poročila.

OFICIJOSNO POROČILO K VOJITVAM V JULIJSKI BENEČIJI.

— Rim, 20. maja. »Tribuna« pričbuje oficijozno noto k volitvam v Julijski Benečiji. Pravi pred vsem, da je prav izbrano volilno okrožje omogočilo plebscit v Trstu in Istri. Reklo se je, da bodo v Istri izvoljeni tudi jugoslovenski poslanci, ali od 6 mandatov jih je dobil 5 narodni blok. To je tudi mednarodnega pomena, ker kaže vsemu svetu, da so zapadne italijanske province ob Jugoslovaji dale Italijanom od 15 mandatov 14 in med temi 8 mandatov narodnih italijanskih strank. Glede Goriške »Notranjske vpošteva« nota delitev Italijanov v tri stranke in izjava, da ako bi bili nastopili skupno in bi bili bolje organizirani, bi bile dale volitve, kakor kažejo številke, tri jugoslovenske poslance in dva italijanska. Ako bi se bil Zader priklonil Julijski Benečiji pri volitvah, bi danes ne plapolala ob Adrijii zmagonosno zadrška zastava. Izvajanja, sloneča na številkah, ki jih je vstvaril fašizem. Številke so napadne, zato so tudi izvajanja napadna.

AVSTRIJSKA VLADA POLEMIZIRA RADI KOROŠKE.

— d. Dunaj, 20. maja. »Politische Korrespondenz« piše: Po vesti iz Ljubljane je jugoslovanska delegacija razjemitvene komisije za določitev meje med Avstrijo in Jugoslavijo danes predlagala predsedništvu komisije, naj se na bivšem glasovalnem ozemlju na Koroškem določi Drava kot meja med obema državama. Tudi iz poročil, ki jih je podal jugoslovenski minister Pašić v seji konstituantne dne 18. t. m., je razvidno, da se Jugoslavija trudi sprožiti znova celo vprašanje. G. Pašić je pri tej priliki omenil noto, ki jo je njegova vlada poslala veleposlanski konferenci v Pariz in v kateri naglašala, da je edina naravna meja med Avstrijo in Jugoslavijo reka Drava. Iz govora g. Pašića se da sklepati, da je jugoslovensko vladno do tega koraka napotilo dejstvo, da je v gornjeleskem vprašanju antanta baje začela uporabljati nova načela. Dasi je govor jugoslovenskega ministrskega predsednika doslej znan le v izvlečku. Se more takoj videti, da njegovo presojevanje izida ljudskega glasovanja na Koroškem in mednarodno priznanih posledic izvira iz napačnega stališča. V gornjeleskem vprašanju obstajajo nasprotujoča si mnenja glede določb mirovne pogodbe, ki se nanašajo na interpretacijo izida plebscita. Toda o tem ne more biti govora glede glasovanja na Koroškem, čigar izid je vrhovni svet brez drugega priznal. Zato tega je izid plebscita postal del mirovne pogodbe, proti kateremu ni priziva. V razpravo vzrokov, zakaj je glasovanje za Jugoslavijo izpadlo neugodno, se nam tukaj ni treba podrobneje spuščati. Zadostuje opozoriti, da se je glasovanje vršilo pod mednarodnim nadzorstvom in da so vsled njegovega neoporečnega poteka nadzorovalne države izrekle postopanju Avstrije svoje priznanje. Nadalje ne smemo prezreti, da so jugoslovenska oblastva upravljala to ozemlje do glasovanja, vsled česar je odpadla vsaka možnost, da bi odredbe avstrijskih oblastev vplivale na prebivalstvo. Primera s plebscitom v Gornji Šleziji je zaradi tega ne drži, ker se na Koroškem ni glasovalo po občini in ker dotične določbe mirovne pogodbe izrečno povdarjajo, da je izid plebscita odvisen od večine glasov, ki so bili oddani na vsem glasovalnem ozemlju. Ravnotako določa mirovna pogodba avstrijska, da nastopi vlada po spo-

razumu s plebscitno komisijo svojo posest, ako izpade glasovanje ugodno za Avstrijo. Popolnoma naravno je zaradi tega stališče, ki ga zavzema avstrijska vlada napram stremljenjem, ki jih ne kaže samo omenjeni govor g. Pašića, marveč tudi vse prejšnje postopanje jugoslovanske javnosti, in ki se nanašajo na razveljavljenje gotovih posledic, izvirajočih iz st. germainske mirovne pogodbe. Stališče avstrijske vlade se opira na mirovno pogodbo, na izid ljudskega glasovanja na Koroškem in na odločbo vrhovnega sveta, ki je je sprejel baš vesled tega.

KONČANA ŽELEZNIČARSKA STAVKA V JULIJSKI BENEČIJI.

— Ljubljana, 21. maja. Obratno ravnanje južne železnice objavlja: Z današnjim dnem je končana železničarska stavka v Julijski Benečiji. Od jutri naprej vozijo vsi brzovlaki in osebnosti vlaki kakor pred ukinjenjem. Sprejemanje tovora je še nadalje ukinjeno radi velikega zaostanka za Italijo. Izvzeti je brzovozno in ekspresno blago ter živila.

Gospodarske vesti.

BORZE.

— d. Zagreb, 20. maja. Devize: Berlin 200—207, Italija 650—690, London izplačilo 485—495, ček 480—488, New York izplačilo 120—121, ček 119—120, Pariz 1080—1090, Praga 184—185, Svica 0—2250, Dunaj 2210—2245, Budimpešta 55—58. Valute: Dolarji 115 do 118,50, carski rublji 54—56, napoleon-dor 415—418, leji 0—223, lire 665 do 670.

— d. Dunaj, 20. maja. Devize: Amsterdam 20450—20550, Zagreb 445.25 do 449.25, Berlin 941—947, Budimpešta 262—265, Bukarešta 967.50—977.50, London 2265—2285, Milan 3145—3165, Novi Jork 564—568, Pariz 4930—4970, Praga 842—848, Sofija 687.50—697.50, Varšava 61.50—63.50, Curih 10.250 do 10.300. Valute: dolarji 560—564, angleški funti 2250—2270, francoski franki 4900—4940, hol. goldinarji 20.375 do 20.475, italijanske lire 3135—3155, dinarji tisočki 1767—1787, dinarji stotaki 1757—1777, poljske marke 65.25 do 67.25, romunski leji 962.50—972.50, carski rublji 152—158, švicarski franki 10.215—10.265, češkoslovaške krone 845—851.

— d. Curih, 20. maja. Devize: Berlin 9.25, Holandija 900, Novi Jork 555, London 22.26, Pariz 48.65, Milan 30.90, Bruselj 48.65, Kodani 101, Stockholm 132, Kristijanija 88.25, Madrid 76, Buenos Aires 172.50, Praga 8.10, Varšava 0.65, Zagreb 4.40, Budimpešta 2.60. Bu-

— g. Svinjski sejem v Mariboru. Na svinjski sejem 20. t. m. v Mariboru so pripeljali 188 ščetinarjev. Cene: plemenite svinje kg žive teže K 28—30, pol pitane K 30—32, mladi prašiči šest do deset tednov stari komad K 240—480, jenski prešiči komad K 550—950. Kupčija je zelo živahna. Največ je bilo mladih prašičev, ki so bili vsi prodani, karešta 9.60, Dunaj 1.35.

— g. Italijansko - japonski trgovski odnošaji. Trgovinski dogovor med Italijo in Japonsko z dne 30. marca 1914 je z enomesnim odločnim rokom podaljšan na nedoločen čas.

Društvene vesti.

— Pevsko društvo »Slavija« Viš-Glince vabi na svojo vrtno veselico, ki se vrši v nedeljo dne 22. maja na vrtu gostilne Novak na Viču. Na sporedu je srečlovo, šaljiva pošta, petje itd. Sodeluje polnoštevilna menška godba. — Torej jutri vsi na Vič!

Turistika in sport.

— »Slavija« v Ljubljani. S češkim brzovlakom je snoči ob 7. dospela v Ljubljano »Slavija«, da se udeležijo nogometnih tekem proti »Iliriji«. Reprezentacijsko moštvo pod vodstvom kapetana Em. Bende sestoji iz svetovnoznane penajsetorice, ki je priborila češkemu sportu že pred vojno svetovno

slavo. V letih 1908—1910 si je ta enajstoričica izvojevala na mednarodnih tekmah prvenstvo in priznanje. Za pred 10 leti je »enajstoričica« igrala z »Ilirijo«. Z »enajstoričico« je prišlo nekaj rezerv in dam, celokupno 18 oseb. Na poronu, okrašenem z zelenjem, je goste pričakovalo mnogo sportnikov, ljubljanskega občinstva in češka kolonija s konzulom dr. Benešom na čelu. Vlak je imel dve uri zakesnitve. Dosele goste je pozdravil predsednik »Nogometnega podsaveza« g. ravatelj J. u. g. naker se je za pozdrave v imenu Čehov zahvalil g. kapetan Benda. Občinstvo je češkim bratom prirejalo živahne ovacije. Gosti so se na to odpeljali v hotel Tavoli, kjer so nastanjeni. V »enajstoričici« so stari prijatelji Ljubljane in »Ilirije« Jirkovski, Beika, Benda in Jan. — Tokom današnjega dneva so si ogledali znamenitosti Ljubljane.

— Kolesarska dirka na Planino v nedeljo dne 22. maja se vrši ob vsakem vremenu. Start ob 10 uri na križišču Blei-wetova in Trnške ceste. — Ob 8. uri zjutraj izlet ostalih kolesarjev iz dvoršica pri Novem svetu. Vabljani vsi prijatelji kolesarjev. — V nedeljo, 22. maja pama vožnja Ljubljana - Kranj - Kamnik - Ljubljana. Start Celovška cesta ob 1.30, km 2, cili Dunajska cesta približno ob 3.30 km 1. Pričaje samo v parih po dva dirkača skupaj sprejema g. Ogrin, tvrška Gorec. Gosposvetska cesta do petka, 27. maja do 8. zvečer. — V soboto, 21. maja zvečer ob 7. sestaneč vseh dirkačev, motociklistov in funkcionarjev na vrtu Novi svet. Obvezna udeležba. Klub kolesarjev in motociklistov, »Ilirija« v Ljubljani.

Izpred sodišča.

— Železniška nesreča v Pesnici. Pred mariborskim sodiščem se je vršila 20. t. m. razprava proti tatovom, ki so izrabili železniško nesrečo v Pesnici lani sredi avgusta ter pokrahi mnogo blaga, med drugim tudi les v škodo Južne železnice. Obsojeni so bili: Ivan Buchmeister na tri tedne, Romih Matija na 14 dni, Jauter Karl na 14 dni, Lovšek Adolf na 3 tedne, Ševšek Marija na 3 tedne in Jože Simonič na 4 mesece ječe. Proti ostalim tatovom se vrši razprava 23. t. m.

— Svojega očeta davil. Janez Tašner iz Lašice živi v sovražstvu s svojim očetom veled pravdnja za prevzitek. Po zadnji taki pravdi je sin napadel očeta na poti, ga podrl na tla, davil za vrat in mu grozil s smrtjo. Pred mariborskim sodiščem je bil zato obsojen na 1 mesec ječe.

— Visoka kazen radi razvalitve. Mariborsko okrajno sodišče je obsodilo železničarja Fabjana Horvata na 1200 kron globe, ker je razdalil neko žensko.

Poizvedbe.

— V trgovini Stacul je nekdo pozabil ročno torbico z denarjem in majhen zavitek. Lastnik dobi svoje stvari v trgovini.

— Izgubljeno. V petek zvečer so se zgubile moške rjave glave - rokavice. Najditelj naj jih odda proti nagradi v našem uradništvu.

— Na binkoštno soboto, 14. t. m. zjutraj ob 8. je izgubila uboga žena 220 K na potu po Knafljevi ulici do gledališča. Najditelj se prosi, da odda najdeni znesek upravnistvu toka lista ali pa na policiji. Žena živi v bedi in težko pogreša izgubljeni denar.

— Nagrada. Kdor mi preskrbi najzaj moje ukradeno kolo, znamka Es-Ka, števil 98.517, dobi 1000 kron nagrade. Kolo je bilo lahko, športno, popolnoma novo in črno pleskano. Tozadevna poročila naj se javijo upravnistvu »Slovenskega Naroda«.

Glavni urednik:

Rasto Pustoslavšek.

Odgovorni urednik:

Božidar Vodeb.

Zagatenje: Profesor Klebs v Chicagu, znameniti raziskovalec na torišču boleznihvsa posvedočuje, da je z najboljšim uspehom preiskusil izborni učinek grenčice »Franz - Josefa«.

Zlatorog

Svoji k svojim! Poslužujte se edinega domačega izdelka.

„ZLATOROG - MILO“

zakaj to milo prekaša v vsakem oziru slehrno tuje milo.

Glavno zastopstvo Prve mariborske tovarne mila, prej C. Bros v Mariboru, za Kranjsko:

R. Bunc in drug, Ljubljana, Gosposvetska cesta 7.

Zlatorog

Klavirje

uglašuje in popravlja solidno in točno ter gre tudi na deželo.

Feliks Povše, Ljubljana, Tržaška c. 45.

Ugodna prilika za nakup

suhe in sveže slanine

Dobi se pri Frano Lantžarju, Sv. Petra c. 83, ali na stojnici v Šolskem dvorodu. — Razpošilja se od 10 kg naprej.

Proda se enonadstropna hiša

s trgovskimi lokali na glavnem trgu v Škofji Loki. Trgovski lokali s skladišči ter stanovanje v 1. nadstropju (5 sob, kuhinja itd.) tako na razpolago. Vodovod, električna razsvetljava. Cenj. ponudbe na g. Avgust Nadilo, posojilnični tajnik v Škofji Loki. 3506

Prodasta se 2 lepi, napolniti kotiji.

Jaranova ulica 5. Trnovo. 3522

Mlad bel pes (špic)

se proda. Naslov pove upravnistvo Slovenskega Naroda. 3504

Proda se: motor 1 1/2 HP kompl.,

ko kolo, benčin motor »Adame«, ležet 2 1/2 HP, 2 fotogr. aparata 9x12, 22x26. Naslov pove upravnistvo Slovenskega Naroda. 3493

Proda se enonadstropna hiša

v Ljubljani. Naslov pove upravnistvo Slovenskega Naroda. 3509

Francoski in ruski jezik

in literaturo želi poučevati gospa Zisa, Hotel Wilson v Ljubljani od 12. do 2. ure in od 5. do 7. zvečer. 3520

Proda se nekaj moških oblek

srednje velikosti, vse v dobrem stanju. Blago predvono. Poizve se: Kotičeška ul. št. 12, pri drž. gimnaziji. 3521

Proda se:

ženska obleka, gramofon in nekaj plošč, tri kipi in električna luč na štiri žar-nice. Sv. Petra c. 78. 3525

Dvonadstropna hiša

močno zidana, velik vrt, v bližini mesta, se proda. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 3526

Na dobro hrano se sprejme

več gospodov. Naslov pove uprava Slovenskega Naroda. 3531

Hiša

enonadstropna, v večjem industrijskem kraju v Sloveniji se proda. Pripravna za trgovino ali kako drugo obrt. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 3531

Izvrstne ključavničarske in

kleparske pomočnike išče

tvornica pločevinastih štedilnikov in ključavničarskega blaga Ignac Jellenc

Karlovac. 3536

Umetni mlin

v bližini Maribora s stalno celoletno vodno močjo se takoj ceno proda. Pojanila daje v češkem ali nemškem jeziku Adolf Kellauer, Zgornja Poljskava. 3532

Veleposestvo,

75 orlov, arondirani, hoste, travniki, vinogradi, velik sadonosni, lepa hiša, pristava s hlevi, blizu prvovrstni premogokop, ponel gostilna, trgovna in opekarna 10 minut od trga, idilčen kraj, blizu glavne želez. proge, je radi družinskih razmer po zmehni cenj naprodaj. Pobljuje: Vatro Kost, Makole, Poljčane. 3533

3 klavirski zaboji

več velikih zabojev, več desk, latev, okvirov naprodaj. Dunajska c. 11. 3524

Trajen postranski zaslužek

ideja se hvalčkarice za lahke kvačkane cirke. Ponudbe s poizkusnim delom na A. Laesecke, Stettin (Deutschland) Gabelsbergerstr. 10. 3535

Uradno dovoljena, za 20 let ob-

stoječa najstarejša ljubljanska

posredovalnica boljših služb

G. Flux

Gosposka ulica 4, I. nadstropje levo. Priporoča in išče osebe vsake vrste za za pri atno, hotela in turke. Reflek-tira se samo na dobra spričevala ali na pridne začetnike. — Pri zunanjih naročilih za odgovor.

Kupim na veliko

po 100 kg lepo posušena zdravilna zelika. Rad poslužim s podukom. Karel Štardahelj, veletrgovina v vegetabilijah, Bogasvojd, uradi, Banat, Jugoslavija. 3534

Moško kolo

skoro novo in pult za stanje napredaj. Brjavčeva c. 14, I. nadst. 3518

V Begunjah pri Lescach na Gorenjskem je oddati obstoječe stanovanje, ječe iz 3 sob, kuhinje in kabineta, mizni in solni štranci. Več je poizvedeti na Poljanec cest 6., II. 3512

Napredaj politirana spalnica

zrcalo z marmorjem, 2 mizi, ura na mizalo, kuhinjska oprema, banja za kopanje, škorjati št. 44. Ogledati od 11. naprej v Prešernovi ul. 50, II. nadstropje levo. 3510

Motorno kolo

NSU 3 HP z dvojno prestavo, v brezhibnem stanju, se proda. Karel Novak, hamnoseški mojster v št. Vidu pri Ljubljani. Ogleda se pri trdnici Gorec. 3508

Proda se motorno kolo

„Indian“ 10 HP s priklopnim vozom kakor tudi kolo „Wanderer“ 4 HP, obe skoraj novi. Ogledata se pri tovarni Vojnovič, Glince. 3492

Me se žagar za polnojarmerik (gasteris) izkušeni in vešč rezanja jelovega in bukovega lesa za parno žago v Hrvaškem Primorju. Naslov pove upr. Slov. Nar. 3399

Soliden mlažji goveed išče

dobro opremljeno veliko sobo (event. 2 manjši) s posebnim vzhodom, vrtni in gozdni park, lastno kopel, posebno za upravitelja obstoječo hišo, vrt, sadnik, travnik in gozd, njiho i. t. d. ležeče blizu kolodvora. S. Kmetec, Kolodvorska ulica 26 v Ljubljani. 3387

Prodajam vilo v Kamniku

ima 10 opremljenih sob, 3 verande, vrtni in gozdni park, lastno kopel, posebno za upravitelja obstoječo hišo, vrt, sadnik, travnik in gozd, njiho i. t. d. ležeče blizu kolodvora. S. Kmetec, Kolodvorska ulica 26 v Ljubljani. 3387

Iščem trgovino v najem

ali jo kupim. Biti mora na prometnem kraju v mestu ali na deželi. Event. grem tudi kot družabnica ali voditeljica. Ponudbe pod „Trgovka 3441“ na upr. Slov. Naroda. 3441

STAMPILJE
GRAVEUR
ANT. ČERNE
LJUBLJANA
DVORNI TRG 1. franko

ERJAVEC & TURK

trgovina z železnino

„pri Zlati lopati“ 114

(prej Hammerschmidt)

Ljubljane, Valvazorjev trg 7

nasproti križevniške cerkve.

Zaloga cementa.

Vse vrste trikotaže

nogavice, čarke in čarke, rokavice, damsko jopice, svitke, modre telovnike vse platno in voleno blago za otroke upr. avbico itd. športne predmete

ima vedno izgotovljeno napredaj

S. Heit, Wien I. Radolfplatz Nr. 10.

Brzojavi: „Eseht“ Telefon 15083, 14028

Lečni izdelki.

Lečni izdelki.

Lečni izdelki.

Lečni izdelki.

Lečni izdelki.

Lečni izdelki.

Lečni izdelki.

Lečni izdelki.

Lečni izdelki.

Lečni izdelki.

Lečni izdelki.

Lečni izdelki.

Lečni izdelki.

Lečni izdelki.

Lečni izdelki.

Lečni izdelki.

Lečni izdelki.

Lečni izdelki.

Lečni izdelki.

Lečni izdelki.

Lečni izdelki.

Lečni izdelki.

Lečni izdelki.

Lečni izdelki.

Lečni izdelki.

Lečni izdelki.

Lečni izdelki.

Lečni izdelki.

Lečni izdelki.

Gospodinja iz boljše hiše išče mesta plačnice natakacije pod št. „Lestovšč“ 8478 na upravništvu „Slovenskega Naroda“.

Ktem mesečno sobo v Celju ali Ljubljani za 1. junij. Ponudbe na upr. Slov. Naroda pod št. 14.

Potrebujem 2 delavca za izdelovanje navadnih stolov iz pripravljenega okroglega lesa. Zasluzek po sposobnosti 3-6000 K mesečno. Ponudbe na Vule Valičkovič, Niš.

Auto Fiat 15 ter 1-5-5 b, skoraj nov v brezhibnem stanju, se ceno proda. Ogled pri Stupica, Slomškova ul. 6.

Sprejme se prodajalka v papirno trgovino iv. Bonač, Ljubljana.

7/10 vinske steklenice prodaja Ivan Klemensche agentura va vino Maribor, Aleksandrova cesta 12. 3482

Kontoristinjo prvotvorno moč, sprejme „Jadrani“ kem. tov. Ivan Lapajne, Vodmat. 3487

Agenturško-komisijiska trdnica protokolirana, sprejme zastopništva raznih strok za Beograd, Srbijo in Vojvodino. Ponudbe poslati na: 3467

Vojislav Todorović, Beograd, Kraljice Natalije 92.

Rnjževni vještak za letnja sezona novo izišu knjiga JIRASEK: „Ene-likova historija“ K 30. Najbolji historički roman čeh. naroda, koja je izšla kao prvo hrvatsko jubilejno izdanje. Pouzedeš K 30. Šolje J. Marjak, središnja Česko-Jugoslavenske knjižare Zagreb, Hatzova ul. 15. 3398

Prodajam vilo v Kamniku. ima 10 opremljenih sob, 3 verande, vrtni in gozdni park, lastno kopel, posebno za upravitelja obstoječo hišo, vrt, sadnik, travnik in gozd, njiho i. t. d. ležeče blizu kolodvora. S. Kmetec, Kolodvorska ulica 26 v Ljubljani. 3387

Iščem trgovino v najem ali jo kupim. Biti mora na prometnem kraju v mestu ali na deželi. Event. grem tudi kot družabnica ali voditeljica. Ponudbe pod „Trgovka 3441“ na upr. Slov. Naroda. 3441

Me se žagar za polnojarmerik (gasteris) izkušeni in vešč rezanja jelovega in bukovega lesa za parno žago v Hrvaškem Primorju. Naslov pove upr. Slov. Nar. 3399

Soliden mlažji goveed išče dobro opremljeno veliko sobo (event. 2 manjši) s posebnim vzhodom, vrtni in gozdni park, lastno kopel, posebno za upravitelja obstoječo hišo, vrt, sadnik, travnik in gozd, njiho i. t. d. ležeče blizu kolodvora. S. Kmetec, Kolodvorska ulica 26 v Ljubljani. 3387

Iščem trgovino v najem ali jo kupim. Biti mora na prometnem kraju v mestu ali na deželi. Event. grem tudi kot družabnica ali voditeljica. Ponudbe pod „Trgovka 3441“ na upr. Slov. Naroda. 3441

Me se žagar za polnojarmerik (gasteris) izkušeni in vešč rezanja jelovega in bukovega lesa za parno žago v Hrvaškem Primorju. Naslov pove upr. Slov. Nar. 3399

Soliden mlažji goveed išče dobro opremljeno veliko sobo (event. 2 manjši) s posebnim vzhodom, vrtni in gozdni park, lastno kopel, posebno za upravitelja obstoječo hišo, vrt, sadnik, travnik in gozd, njiho i. t. d. ležeče blizu kolodvora. S. Kmetec, Kolodvorska ulica 26 v Ljubljani. 3387

Iščem trgovino v najem ali jo kupim. Biti mora na prometnem kraju v mestu ali na deželi. Event. grem tudi kot družabnica ali voditeljica. Ponudbe pod „Trgovka 3441“ na upr. Slov. Naroda. 3441

Me se žagar za polnojarmerik (gasteris) izkušeni in vešč rezanja jelovega in bukovega lesa za parno žago v Hrvaškem Primorju. Naslov pove upr. Slov. Nar. 3399

Soliden mlažji goveed išče dobro opremljeno veliko sobo (event. 2 manjši) s posebnim vzhodom, vrtni in gozdni park, lastno kopel, posebno za upravitelja obstoječo hišo, vrt, sadnik, travnik in gozd, njiho i. t. d. ležeče blizu kolodvora. S. Kmetec, Kolodvorska ulica 26 v Ljubljani. 3387

Iščem trgovino v najem ali jo kupim. Biti mora na prometnem kraju v mestu ali na deželi. Event. grem tudi kot družabnica ali voditeljica. Ponudbe pod „Trgovka 3441“ na upr. Slov. Naroda. 3441

Me se žagar za polnojarmerik (gasteris) izkušeni in vešč rezanja jelovega in bukovega lesa za parno žago v Hrvaškem Primorju. Naslov pove upr. Slov. Nar. 3399

Soliden mlažji goveed išče dobro opremljeno veliko sobo (event. 2 manjši) s posebnim vzhodom, vrtni in gozdni park, lastno kopel, posebno za upravitelja obstoječo hišo, vrt, sadnik, travnik in gozd, njiho i. t. d. ležeče blizu kolodvora. S. Kmetec, Kolodvorska ulica 26 v Ljubljani. 3387

Iščem trgovino v najem ali jo kupim. Biti mora na prometnem kraju v mestu ali na deželi. Event. grem tudi kot družabnica ali voditeljica. Ponudbe pod „Trgovka 3441“ na upr. Slov. Naroda. 3441

Me se žagar za polnojarmerik (gasteris) izkušeni in vešč rezanja jelovega in bukovega lesa za parno žago v Hrvaškem Primorju. Naslov pove upr. Slov. Nar. 3399

Soliden mlažji goveed išče dobro opremljeno veliko sobo (event. 2 manjši) s posebnim vzhodom, vrtni in gozdni park, lastno kopel, posebno za upravitelja obstoječo hišo, vrt, sadnik, travnik in gozd, njiho i. t. d. ležeče blizu kolodvora. S. Kmetec, Kolodvorska ulica 26 v Ljubljani. 3387

Iščem trgovino v najem ali jo kupim. Biti mora na prometnem kraju v mestu ali na deželi. Event. grem tudi kot družabnica ali voditeljica. Ponudbe pod „Trgovka 3441“ na upr. Slov. Naroda. 3441

Me se žagar za polnojarmerik (gasteris) izkušeni in vešč rezanja jelovega in bukovega lesa za parno žago v Hrvaškem Primorju. Naslov pove upr. Slov. Nar. 3399

Soliden mlažji goveed išče dobro opremljeno veliko sobo (event. 2 manjši) s posebnim vzhodom, vrtni in gozdni park, lastno kopel, posebno za upravitelja obstoječo hišo, vrt, sadnik, travnik in gozd, njiho i. t. d. ležeče blizu kolodvora. S. Kmetec, Kolodvorska ulica 26 v Ljubljani. 3387

Iščem trgovino v najem ali jo kupim. Biti mora na prometnem kraju v mestu ali na deželi. Event. grem tudi kot družabnica ali voditeljica. Ponudbe pod „Trgovka 3441“ na upr. Slov. Naroda. 3441

Me se žagar za polnojarmerik (gasteris) izkušeni in vešč rezanja jelovega in bukovega lesa za parno žago v Hrvaškem Primorju. Naslov pove upr. Slov. Nar. 3399

Soliden mlažji goveed išče dobro opremljeno veliko sobo (event. 2 manjši) s posebnim vzhodom, vrtni in gozdni park, lastno kopel, posebno za upravitelja obstoječo hišo, vrt, sadnik, travnik in gozd, njiho i. t. d. ležeče blizu kolodvora. S. Kmetec, Kolodvorska ulica 26 v Ljubljani. 3387

Iščem trgovino v najem ali jo kupim. Biti mora na prometnem kraju v mestu ali na deželi. Event. grem tudi kot družabnica ali voditeljica. Ponudbe pod „Trgovka 3441“ na upr. Slov. Naroda. 3441

Me se žagar za polnojarmerik (gasteris) izkušeni in vešč rezanja jelovega in bukovega lesa za parno žago v Hrvaškem Primorju. Naslov pove upr. Slov. Nar. 3399

Soliden mlažji goveed išče dobro opremljeno veliko sobo (event. 2 manjši) s posebnim vzhodom, vrtni in gozdni park, lastno kopel, posebno za upravitelja obstoječo hišo, vrt, sadnik, travnik in gozd, njiho i. t. d. ležeče blizu kolodvora. S. Kmetec, Kolodvorska ulica 26 v Ljubljani. 3387

Iščem trgovino v najem ali jo kupim. Biti mora na prometnem kraju v mestu ali na deželi. Event. grem tudi kot družabnica ali voditeljica. Ponudbe pod „Trgovka 3441“ na upr. Slov. Naroda. 3441

Me se žagar za polnojarmerik (gasteris) izkušeni in vešč rezanja jelovega in bukovega lesa za parno žago v Hrvaškem Primorju. Naslov pove upr. Slov. Nar. 3399

Soliden mlažji goveed išče dobro opremljeno veliko sobo (event. 2 manjši) s posebnim vzhodom, vrtni in gozdni park, lastno kopel, posebno za upravitelja obstoječo hišo, vrt, sadnik, travnik in gozd, njiho i. t. d. ležeče blizu kolodvora. S. Kmetec, Kolodvorska ulica 26 v Ljubljani. 3387

Iščem trgovino v najem ali jo kupim. Biti mora na prometnem kraju v mestu ali na deželi. Event. grem tudi kot družabnica ali voditeljica. Ponudbe pod „Trgovka 3441“ na upr. Slov. Naroda. 3441

Me se žagar za polnojarmerik (gasteris) izkušeni in vešč rezanja jelovega in bukovega lesa za parno žago v Hrvaškem Primorju. Naslov pove upr. Slov. Nar. 3399

Soliden mlažji goveed išče dobro opremljeno veliko sobo (event. 2 manjši) s posebnim vzhodom, vrtni in gozdni park, lastno kopel, posebno za upravitelja obstoječo hišo, vrt, sadnik, travnik in gozd, njiho i. t. d. ležeče blizu kolodvora. S. Kmetec, Kolodvorska ulica 26 v Ljubljani. 3387

Iščem trgovino v najem ali jo kupim. Biti mora na prometnem kraju v mestu ali na deželi. Event. grem tudi kot družabnica ali voditeljica. Ponudbe pod „Trgovka 3441“ na upr. Slov. Naroda. 3441

Me se žagar za polnojarmerik (gasteris) izkušeni in vešč rezanja jelovega in bukovega lesa za parno žago v Hrvaškem Primorju. Naslov pove upr. Slov. Nar. 3399

Soliden mlažji goveed išče dobro opremljeno veliko sobo (event. 2 manjši) s posebnim vzhodom, vrtni in gozdni park, lastno kopel, posebno za upravitelja obstoječo hišo, vrt, sadnik, travnik in gozd, njiho i. t. d. ležeče blizu kolodvora. S. Kmetec, Kolodvorska ulica 26 v Ljubljani. 3387

Iščem trgovino v najem ali jo kupim. Biti mora na prometnem kraju v mestu ali na deželi. Event. grem tudi kot družabnica ali voditeljica. Ponudbe pod „Trgovka 3441“ na upr. Slov. Naroda. 3441

Me se žagar za polnojarmerik (gasteris) izkušeni in vešč rezanja jelovega in bukovega lesa za parno žago v Hrvaškem Primorju. Naslov pove upr. Slov. Nar. 3399

Soliden mlažji goveed išče dobro opremljeno veliko sobo (event. 2 manjši) s posebnim vzhodom, vrtni in gozdni park, lastno kopel, posebno za upravitelja obstoječo hišo, vrt, sadnik, travnik in gozd, njiho i. t. d. ležeče blizu kolodvora. S. Kmetec, Kolodvorska ulica 26 v Ljubljani. 3387

Iščem trgovino v najem ali jo kupim. Biti mora na prometnem kraju v mestu ali na deželi. Event. grem tudi kot družabnica ali voditeljica. Ponudbe pod „Trgovka 3441“ na upr. Slov. Naroda. 3441

Me se žagar za polnojarmerik (gasteris) izkušeni in vešč rezanja jelovega in bukovega lesa za parno žago v Hrvaškem Primorju. Naslov pove upr. Slov. Nar. 3399

Soliden mlažji goveed išče dobro opremljeno veliko sobo (event. 2 manjši) s posebnim vzhodom, vrtni in gozdni park, lastno kopel, posebno za upravitelja obstoječo hišo, vrt, sadnik, travnik in gozd, njiho i. t. d. ležeče blizu kolodvora. S. Kmetec, Kolodvorska ulica 26 v Ljubljani. 3387

Iščem trgovino v najem ali jo kupim. Biti mora na prometnem kraju v mestu ali na deželi. Event. grem tudi kot družabnica ali voditeljica. Ponudbe pod „Trgovka 3441“ na upr. Slov. Naroda. 3441

Me se žagar za polnojarmerik (gasteris) izkušeni in vešč rezanja jelovega in bukovega lesa za parno žago v Hrvaškem Primorju. Naslov pove upr. Slov. Nar. 3399

Soliden mlažji goveed išče dobro opremljeno veliko sobo (event. 2 manjši) s posebnim vzhodom, vrtni in gozdni park, lastno kopel, posebno za upravitelja obstoječo hišo, vrt, sadnik, travnik in gozd, njiho i. t. d. ležeče blizu kolodvora. S. Kmetec, Kolodvorska ulica 26 v Ljubljani. 3387

Iščem trgovino v najem ali jo kupim. Biti mora na prometnem kraju v mestu ali na deželi. Event. grem tudi kot družabnica ali voditeljica. Ponudbe pod „Trgovka 3441“ na upr. Slov. Naroda. 3441

Me se žagar za polnojarmerik (gasteris) izkušeni in vešč rezanja jelovega in bukovega lesa za parno žago v Hrvaškem Primorju. Naslov pove upr. Slov. Nar. 3399

Soliden mlažji goveed išče dobro opremljeno veliko sobo (event. 2 manjši) s posebnim vzhodom, vrtni in gozdni park, lastno kopel, posebno za upravitelja obstoječo hišo, vrt, sadnik, travnik in gozd, njiho i. t. d. ležeče blizu kolodvora. S. Kmetec, Kolodvorska ulica 26 v Ljubljani. 3387

Iščem trgovino v najem ali jo kupim. Biti mora na prometnem kraju v mestu ali na deželi. Event. grem tudi kot družabnica ali voditeljica. Ponudbe pod „Trgovka 3441“ na upr. Slov. Naroda. 3441

Me se žagar za polnojarmerik (gasteris) izkušeni in vešč rezanja jelovega in bukovega lesa za parno žago v Hrvaškem Primorju. Naslov pove upr. Slov. Nar. 3399

Soliden mlažji goveed išče dobro opremljeno veliko sobo (event. 2 manjši) s posebnim vzhodom, vrtni in gozdni park, lastno kopel, posebno za upravitelja obstoječo hišo, vrt, sadnik, travnik in gozd, njiho i. t. d. ležeče blizu kolodvora. S. Kmetec, Kolodvorska ulica 26 v Ljubljani. 3387

Iščem trgovino v najem ali jo kupim. Biti mora na prometnem kraju v mestu ali na deželi. Event. grem tudi kot družabnica ali voditeljica. Ponudbe pod „Trgovka 3441“ na upr. Slov. Naroda. 3441

Me se žagar za polnojarmerik (gasteris) izkušeni in vešč rezanja jelovega in bukovega lesa za parno žago v Hrvaškem Primorju. Naslov pove upr. Slov. Nar. 3399

Soliden mlažji goveed išče dobro opremljeno veliko sobo (event. 2 manjši) s posebnim vzhodom, vrtni in gozdni park, lastno kopel, posebno za upravitelja obstoječo hišo, vrt, sadnik, travnik in gozd, njiho i. t. d. ležeče blizu kolodvora. S. Kmetec, Kolodvorska ulica 26 v Ljubljani. 3387

Iščem trgovino v najem ali jo kupim. Biti mora na prometnem kraju v mestu ali na deželi. Event. grem tudi kot družabnica ali voditeljica. Ponudbe pod „Trgovka 3441“ na upr. Slov. Naroda. 3441

Me se žagar za polnojarmerik (gasteris) izkušeni in vešč rezanja jelovega in bukovega lesa za parno žago v Hrvaškem Primorju. Naslov pove upr. Slov. Nar. 3399

Soliden mlažji goveed išče dobro opremljeno veliko sobo (event. 2 manjši) s posebnim vzhodom, vrtni in gozdni park, lastno kopel, posebno za upravitelja obstoječo hišo, vrt, sadnik, travnik in gozd, njiho i. t. d. ležeče blizu kolodvora. S. Kmetec, Kolodvorska ulica 26 v Ljubljani. 3387

Iščem trgovino v najem ali jo kupim. Biti mora na prometnem kraju v mestu ali na deželi. Event. grem tudi kot družabnica ali voditeljica. Ponudbe pod „Trgovka 3441“ na upr. Slov. Naroda. 3441

Me se žagar za polnojarmerik (gasteris) izkušeni in vešč rezanja jelovega in bukovega lesa za parno žago v Hrvaškem Primorju. Naslov pove upr. Slov. Nar. 3399

Soliden mlažji goveed išče dobro opremljeno veliko sobo (event. 2 manjši) s posebnim vzhodom, vrtni in gozdni park, lastno kopel, posebno za upravitelja obstoječo hišo, vrt, sadnik, travnik in gozd, njiho i. t. d. ležeče blizu kolodvora. S. Kmetec, Kolodvorska ulica 26 v Ljubljani. 3387

Sprejme se prodajalka event. učenka v trgovino z mešanin blagom v prometnem kraju na Dolenjskem. Naslov pove upravitelju št. Naroda. 3474

Zanesljiv hlapec h konjem se sprejmejo takoj na „Mestni prstavi“, Cesta na Kodeljevo št. 8. Hirana in stanovanje v hiši. 3490

Trstje za strope izdeluje in prodaja na debelo in drobno m² po K 4- pri večjih naročilih znaten popust. Steiner Anton, Ljubljana, Jeranova ul. 13, Trnovo. 26

Kostanjev les vsako množino kupi „DRAVA“ lesna Industrijska dalaška družba Maribor, Aleksandrova ces. 51.

Velika zaloga in cenó. dvokolesa, otroški vozički šivalni stroji i. t. d. F. Batfel, Ljubljana, Stari trg št. 28. Sprejemajo se dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni stroji v popravilo. Mehanična delavnica, Karlovska c. 4. 3173

Prodajam vilo v Kamniku. ima 10 opremljenih sob, 3 verande, vrtni in gozdni park, lastno kopel, posebno za upravitelja obstoječo hišo, vrt, sadnik, travnik in gozd, njiho i. t. d. ležeče blizu kolodvora. S. Kmetec, Kolodvorska ulica 26 v Ljubljani. 3387

Iščem trgovino v najem ali jo kupim. Biti mora na prometnem kraju v mestu ali na deželi. Event. grem tudi kot družabnica ali voditeljica. Ponudbe pod „Trgovka 3441“ na upr. Slov. Naroda. 3441

Me se žagar za polnojarmerik (gasteris) izkušeni in vešč rezanja jelovega in bukovega lesa za parno žago v Hrvaškem Primorju. Naslov pove upr. Slov. Nar. 3399

Soliden mlažji goveed išče dobro opremljeno veliko sobo (event. 2 manjši) s posebnim vzhodom, vrtni in gozdni park, lastno kopel, posebno za upravitelja obstoječo hišo, vrt, sadnik, travnik in gozd, njiho i. t. d. ležeče blizu kolodvora. S. Kmetec, Kolodvorska ulica 26 v Ljubljani. 3387

Iščem trgovino v najem ali jo kupim. Biti mora na prometnem kraju v mestu ali na deželi. Event. grem tudi kot družabnica ali voditeljica. Ponudbe pod „Trgovka 3441“ na upr. Slov. Naroda. 3441

Me se žagar za polnojarmerik (gasteris) izkušeni in vešč rezanja jelovega in bukovega lesa za parno žago v Hrvaškem Primorju. Naslov pove upr. Slov. Nar. 3399

Soliden mlažji goveed išče dobro opremljeno veliko sobo (event. 2 manjši) s posebnim vzhodom, vrtni in gozdni park, lastno kopel, posebno za upravitelja obstoječo hišo, vrt, sadnik, travnik in gozd, njiho i. t. d. ležeče blizu kolodvora. S. Kmetec, Kolodvorska ulica

Raznoferostl.

* Nova smrtonosna bolezen. V Moščici pri Grodeku se je pojavila nova epidemična bolezen, neke vrste kuga. Bolniki imajo zelo visoko temperaturo in velike ture, ki povzročajo hude bolečine. Večina bolnikov umre že tretji dan bolezni. V treh dneh je obbolelo nad 500 ljudi, umrlo jih je nad 160. Domneva se, da je bila ta bolezen prinesena iz Rusije. Sanitetne oblasti so podvzele vse, da se prepreči razširjenje te bolezni.

* Število prebivalstva Indije. Po najnovejšem štetju je v Indiji 319 mi-

ljonov prebivalstva. Pred desetimi leti je imela Indija 315 milijonov, torej se je število prebivalstva v teh desetih letih povečalo za 4 milijone.

* Število ameriških aeroplanov v svetovni vojni. Po službenih statistikah je Severna Amerika poslala med svetovno vojno na evropska bojišča 20.000 aeroplanov. Stroški za zračno plovbo teh aeroplanov so znašali nad 600 milijonov dolarjev.

* Žene kot advokati. Belgijski parlament je sprejel zakonsko predlogo, s katero se pooblašča žene z doktorsko diplomom juristične fakultete, da smejo izvrševati advokatsko prakso.

* Kralj čikaških razbojnikov. »Chicago Tribune« poroča v eni svojih zadnjih števil o vrlo spretnem in nevarnem vlomilcu, nekemu Viljumu Daltonu, ki je šele 16 let star. Izvršil je že razne tatvine in jako predrzne vlome, tako da so ga nazivali kralja čikaških razbojnikov. Poslednji vlom je izvršil v najmodernejšo banko »Nortem Trust Kompani«, ki je opremljena z vsemi mogočimi sredstvi proti vlamu. Daltonu se je posrečilo odnesti 772.000 dolarjev, a je kasneje padel v roke pravice.

* Antisemitsko gibanje na Dunaju. V znanem »Touring-klubu« so pred

kratkim razpravljali o tem, ali smejo biti židi člani kluba ali ne. Proti sprejetju židov v klub je glasovalo 3056, za sprejetje pa samo 784 članov. V zidnem času se antisemitsko gibanje na Dunaju sploh širi.

* Najboljši šahist sveta. 27. aprila t. l. je končal kongres šahistov v Havani. Kot zadnja tekmeča za svetovno prvenstvo sta se borila dr. Lasker in Capablanca. Do sedaj je bil na prvem mestu dr. Lasker. Proti pričakovanju njegovih prijateljev je sedaj dr. Lasker podlegel. Od 14 partij je izgubil 4, ostalih 10 pa je končalo z remi.

* Eksistenčni minimum ameriških delavcev. Ameriški delavski urad je določil svoto 2333 dolarjev kot eksistenčni minimum za delavca. Čigar rodbina ne obstoji iz več, nego pet članov.

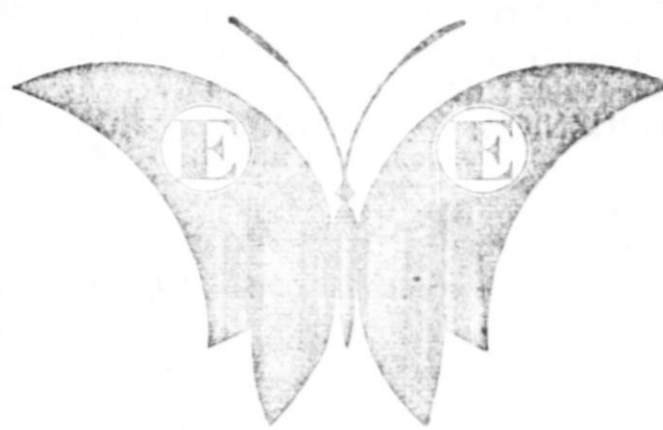
* Nova paleontološka odkritja. V Bois Jarzeanu na Francoskem je našel kmet pri kopanju na vrtu izsledil človeške kosti. Pri preiskavanju okostij se je konstatiralo, da so ta okostja od neklih predpotopnih ljudi, ki so bili zasuti. Zanimivo je, da se je poleg okostij našlo tudi precej lončene robe.

Kdor lahko dobi ELIDA-milo
opusti vsako drugo toaletno milo. Vsled svoje čudovite milobe, dragocene in nečrne dišave je ELIDA-milo dobrota za vsako, še tako občutljivo polt.

„ELIDA“ - toaletno milo

se lahko in polno peni, zapusti po umivanju neprepeljivo prijeten občutek svežosti in podči klado lepoto.

Objava.

Slavnemu prebivalstvu dajemo na znanje, da se nahaja glavno skladišče slovitiga cigaretnega papirja in stročnic

ABADIE

znamke Riz Abadie, Riz Doré, Axa Abadie

za vso Jugoslavijo v Zagrebu, Maksimirska cesta 10.

Od tod se izvršujejo tudi naročbe.

Société des papiers ABADIE

Société à responsabilité limitée PARIS, Avenue Malakoff 130 - 132.

Stroji za obdelovanje lesa in kovin, orodje.

SCHERER & SLAWIK

WIEN, 16. Bezirk, Neumayrgasse 22.

Kupujem

po najvišjih cenah hlode, rezan in tesan jelov kakor trd les ter vsakovrstna drva za kurivo. — VIKTOR GLASER, lesna trgovina, Ruše pri Mariboru. 230

Bled ob jezeru — Slovenija
Solčno zdravilišče Rikli

(zračne, solčne kopeli, elektroterapija, dietetične kure)

— Šefzdravniki: dr. Novaković iz Zagreba, med. stav. dr. Eder z Dunaja. — Prospekti pri upraviteljstvu.

Medjunarodno transportno d. d.

Jos. J. Leinkauf — Emil Eichhorn

Zagreb, telef. br. 3—22. Brzoposlavl: Jugospedit.

Podružnice: Brod na Savi, Bos. Brod., Osijek, Vukovar, Novisad, Koprivnica.

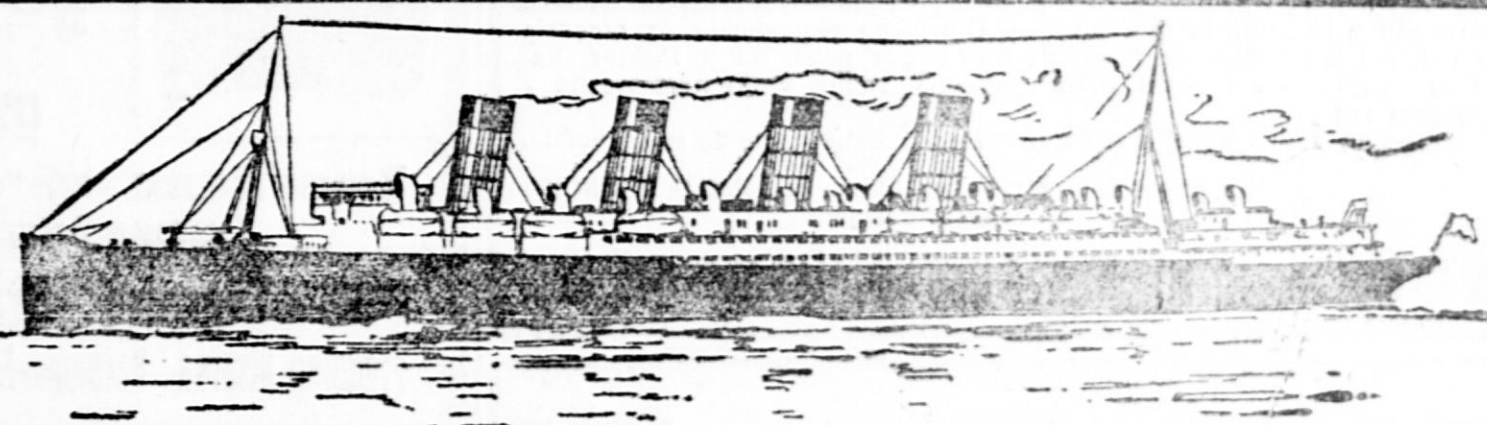
KRISTALUM d. d., Zagreb,

veleprodaja stakla i porculana

Boškovičeva ul. br. 26.

Tel. br. 6—70.

preporuča svoje bogato skladište staklene i porculanske robe. Raspoložuje u svako doba sa proizvodnjama iz prvostrežnih čeških tvornica kao i što i sa svim vrstama stakla za urezivanje te gradjevne svrhe. — Preuzima narudžbe za takozvane „KOMBINIRANE VAGONE“ sa skladišta i izravno iz tvornica uz dnevne tvorničke cijene. — Izvolite zatražiti cijenike!

CUNARD LINE

VOZNI RED brzoparobrodov za Severno Ameriko in Canada.
CHERBOURG — NEW-YORK — CANADA

Spremembe se pridržijo brez posebne objave.

Največji in najhitrejši

Od Cherbourga do New Yorka		Parobrod
četrtak	12. maja	Saxonia*)
sobota	14. »	Aquitania
sobota	21. »	Imperator
sobota	28. »	Mauretania
sobota	4. junija	Aquitania
sobota	18. »	Imperator
četrtak	23. »	Saxonia*)
sobota	25. »	Aquitania

parobrodi na svetu.

Informacija za potnike. Legitimacije. Vsak potnik mora imeti predpisan potni list, vidiran od najbližjega ameriškega konzulata (Zagreb, Jezuitski trg 1) da je od konzulov istih držav, skozi katere se mora potnik voziti do luke ukrcanja. — Do nadaljnjega se morajo vsi potniki II. in III. razr. podvreči 12 dnevni karanteni v luki ukrcanja, vsled tega je potrebno, da se potniki, ki potujejo preko Cherbourga zglase 18 dni in oni, ki potujejo preko Trsta 14 dni pred odhodom parnika.

*) Parobrod „Saxonia“ vozi do luke Halifax (Canada).

Matantneja pojasnila daje: Zastopstvo Cunard Line, Ljubljana, Kolodvorska ulica 26.

Poziv na podpisovanje delnic

novo se snujóče

„Kočevske trgovske in industrijske banke, del. družbe. v Kočevju“.

Na podlagi odobrenja ministra za trgovino in industrijo z dne 13. aprila, 1921. VI št. 2067 in koncesijske listine oddelka min. za trgovino in industrijo v Ljubljani z dne 21. aprila 1921 št. 2806/21 se dajo v podpis

5 milijonov kron deln. glavnice

zgoraj imenovanega novo se snujóčega bančnega podjetja v Kočevju, razdeljene na

12.500 komadov na prinositelja se glasečih delnic po K 400 — nominale.

Prijave sprejemajo:

Mestna hranilnica v Kočevju,
Jadranska banka v Ljubljani in vse njene podružnice,
Posojilnica v Ribnici,
Posojilnica v Sodražici,
Posojilnica v Loškem potoku,
Posojilnica v Velikih Laščah,
Posojilnica v Dobropoljah.

Podpisovanje se vrši do 1. junija 1921.

Delnice se bode izdajale v izvodih po 1, 5, 10, 20, in 25 komadov skupaj.

Pripravljalni odbor si pridržuje pravico svobodno odločati o dodelitvi delnic.

Znesek delnic po K 400 za kos in za kritje stroškov pri izdaji delnic po K 30 na vsako delnico je vplačati takoj po naznanjeni dodelitvi pri podpisnem mestu, oziroma pri Mestni hranilnici v Kočevju ali pa, kjer bo naročil pripravljali odbor najkasneje v 8 (osmih) dneh po prejemu obvestila o dodelitvi.

Vsak podpisatelj prejme začasno potrdilo o vplačanem znesku.

Kočevje, 1. majnika 1921.

Za pripravljali odbor „Kočevske trg. in industr. banke d. d. v Kočevju“:

Vinko Hofnrihar, trgovec in industrijalec v Kočevju; France Ho, trgovec in posestnik v Ribnici; A. Kalluš, veletržec in posestnik v Kočevju; Alojzij Kressa, trgovec, načelnik trgovskega gremija in posestnik v Kočevju; Alojzij Loy, posestnik in župan v Kočevju; Miško Kalluš, trgovec v Kočevju; Dr. V. Maurer, notar v Kočevju; Matija Rom, trgovec in posestnik v Kočevju; Josip Röhrl, posestnik in trgovec v Kočevju; Boris Šil, trgovec v Kočevju.

Jetika!

Specialist za pljučne bolezni
Dr. Pečnik zdravi in ozdravi
pogosto jetiko. 20 let skušnje
iz zdravilišča in iz prakse. Tuberkulindiagnoza, fizikalno zdravljenje. Tačas začasno št. Jurij ob juž. žel. pri Celju. 3275

Tovarna JOS. REICH

Ljubljana, Poljanski napsi št. 4
Podružnice: Selenburgova ulica 4.
MARIBOR NOVO MESTO KOČEVJE
Gospodarska ul. 38. Glavni trg šte. 39.

Edina tovarniška zaloga
šiv. strojev za rodbin-
sko in obrtno rabo, v
vseh opremlj., mater-
jal predvojni. Dalje
igle, olje, posamezni
deli za vse sisteme
na veliko in malo.

JOSIP PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7.

Večletno jamstvo. — Ugodni plačilni po-
goji. — Popravila se sprejemajo. —

Na veliko in malo po-
trebščine za šivilje, kro-
jače, čevljarje in sed-
larje, sukanec, čevljar-
ska preja, toaletne po-
trebščine, modno bla-
go, pletenine i. t. d.

Velika zaloga klobukov in slam-
nikov se dobi pri

Franc Cera

tovarnar v Stobu pošta Domžale
Prevezajo se tudi stari klobuki
in slamniki v popravilo pri Ku-
vačeviči v Trzin v Ljubljani, Pro-
šernova ulica št. 5.

Sprejemajo v sredo in soboto.

v 1 nadstropje, 10 sob, kuhinje,
klet, elektr. razsvetljava, lepa lega
v znamenitem alpskem letovišču
Bohinjska Bistrica, 3 minute od
kolodvoza se prodaja po zelo ugod-
ni ceni. Ponudbe pod „Letovišče“
Šternova ulica št. 5.

Bukovih in borovih pragov

kupim vsako množino le od samoizdelovalcev. Brze ponudbe na
Savič, Zagreb, Tuzkanac 6.

AUTO

Austro - Fiat, 35 HP, električ. razsvetljava
Bosch, pogon od znotraj, 6 sedežev, mo-
dernega tipa, popolnoma nov, se prodaja. —
Istotam Puch 24 HP, 5 sedežev. Kje, pove
upravnistvo Slovenskega Naroda. 3453

500.000 hrastovih in bukovih pragov

normalne velikosti se kupi od dobre firme. — Ponudbe se prosijo
pod šifro „HICE“ na anončno ekspedico AL. MATELIČ, Ljubljana.
Potrebna je bančna garancija.

COSULICH - LINE

prej (Avstro - Amerikana) Trst - Amerika
prevaža potnike v New York redno 3 krat v juž-
no Ameriko po 1 krat mesečno.

P. t. Potnik kateri želi se z brzoparnikom
President Wilson na dan 18. junija v New-
York veziti, sprejmejo se še do 10. junija t. l.

Dojznila daje in voz glavni zastopnik za Slovenijo v
ne hste prodaja: SIMON KMETEC, Ljubljana, Kolodvorska ulica 26

Razglas.

Izvozna družba „Impex“ v Ljubljani je ustanovila svoje po-
družnice in sicer: 1.) Novi Sad za nakup žita in prašičev. 2.) Du-
naj, Obere Donaustrasse 17, za prodajo žita, živine in mes-
nih izdelkov ter za nakup vseh industrijskih potrebščin v Avstriji
in Nemčiji. 3.) ekspoziture v Berlinu, Trstu in Boznu za prodajo
živine in mesa.

Za zastopstvo so na razpolago jugoslovanski trgovini in in-
dustriji za komisionalno prodajo in nakup proti mali proviziji. —
Vse te posle bodo izvrševale te organizacije najvestneje in najso-
lidneje.

Popravilo — Naznanilo.

Slavnemu p. n. občinstvu naznanjam, da jaz nisem prevzela toplaške
restavracije v Doberni, to je zmotno. — Omenjeno restavracijo je prevzela
moja dolgoletna voditeljica nazadnje družabnica gosp. Burgi Rožanc, ka-
tera se bo gotovo v vsakem oziru potrudila voditi svojo restavracijo v
najlepšem redu.

Jaz pa vodim nadalje svojo restavracijo katero sem do sedaj vodila.
Se priporočam v nadaljni obisk in beležim z odličnim
spoštovanjem

Amalija Smid restav. pri „Roži“, Ljubljana, Židovska ulica št. 6.

Elektrotehnik

inženir ali drugi strokovnjak se išče v novo električno podjetje. Prednost
ima tisti, ki ima daljšo prakso, je dober trgovec in zmožen slovensčine
ali hrvaščine in nemščine. Udeležba s kapitalom ni izključena. — Ponudbe
z navedbo starosti, dosedanjega delovanja, zahtevane plače ali materialne
zmožnosti pod šifro: „Signana bodočnost 3488“ na upravnistvo Slo-
venskega Naroda.

Naznanilo.

Konces. potov. pisarna Ivan Kraker v Ljubljani
se je preselila iz Gospodarske c. št. 13. (Koliza) v

Kolodvorsko ulico št. 41.

blizu glavnega kolodvoza.

Najkrajše linije čez Havre, Cherbourg in Antwerpen v Ameriko.

Brata EBERL

staroznana črkoslikarska in
pleskarska obrt, Igriška ul. 6.

KLAVIRJE

na obroke in na posodo!
Najslavnejši pianini in harmoniji: Förster, Steir-
hammer, Heltmann. — Uglasovanje in po-
pravlila strokovnjaško in ceno.

ALFONZ BREZNIK,

bivši učitelj
Glasb. Matice,
Ljubljana, Kongresni trg 19 (pri munitski cerkvi)
Violine, citre, harmonike.
Strune vsih vrst na dabo in drago. — Velikanska zaloga.

V. Marsano

Telefon 226

„Timex“

ZAGREB

Nikoličeva u. 6.

Moderne tvorniške oprave, stroji za vse
industrije, precizijsko in grobo orodje,
zastopniki prvovrstnih tvornic,
prodajna pisarna za Jugo-
slavijo tvrde 6. Rot, A.
6., Wien III. Hidravli-
ške naprave, mo-
torji vseh vrst
opreme za
mline.

CARINSKO POSREDOVANJE

izvršuje najtočnejše in po zmeranih cenah

„BALKAN“

delniška družba za mednarodne transporte

v LJUBLJANI, MARIBORU, BEOGRADU in ZAGREBU.

Čehoslovaški izdelek

Paramon

gumijevi podpetniki

Zajamčeno mirovna kakovost! Ne-
dosejna stanovitnost!

== Tvornica: Bratislava-Petržalka. ==

Prodajna pisarna: Paramon-Gummiindustrie Wien VII., Neubaupasse 7.

M. Kuštrin

Tehniki, električni in me-
hanični predmeti vseh vrst na
družbo in doma. — Glasno
zastopstvo potiskov, gumenjakov
okrožen za tovarne namenjene
tovarni Walter Hiltner. Hilt-
nerjeva in avtomobilna s re-
konstrukcijo za montažne gumi-
stih obroče pod vodstvom ing.
v avstriji, Rimska cesta št. 2.
Prevozno podjetje za prevoz
blaga celih avtomobilov na vse
kraje, za kar je na razpolago
10 tovornih avtomobilov.

Centrala:

Ljubljana, Rimska c. 2.

Podružnice:

LJUBLJANA, MARIBOR, BEOGRAD,

Dunajska c. 23. Jarčičeva ul. 9. Knez Mihajlova

tel. št. 470.

tel. št. 133.

ulica št. 3.

Moderna vila

na Anončni zavod Drago Beseljak & drug, Ljubljana, Cankarjevo
nabrežje šte. 5.

Pfaff šivalni stroji

so najpopolnejši! Največja za-
loga za vsakovrstno obrt od na-
vadnih do najfinjših oprem.
Večletna garancija.

3000 moških klobukov

najfinjših iz začje diake „Marca Vittoria“ naprodaj samo na de-
bela pri Michele Gerin, Trst (Trieste) Via dela Fonderia 3,
zastopnik tvornice klobukov Ceneva & Co — Biella (Italija).
Velika zaloga. Nizke konkurenčne cene.

Prah zoper mrčes

(proti muham in bolham) 100 škatlic za pršenje (Spritz-
karton) 350 K. Sprejmejo se zastopniki. „HERA“ z. s. a. j. Zagreb.

ČOPIČE

za trgovino in industrijo dobavlja ceno

BECK, KOLLER & Co.,

Wien I., Fichtengasse 2 a. — Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Ne pozabite obiskati našo podružnico, katera je
prejela veliko množino vseh vrst

SINGER

šivalni stroji, SINGER igel in strojni deli, SINGER oja, sukanec in svil.

Lastna mehanična delavnica povečana! Prodaja na primerne obroke!

Singer šivalni stroji Bourne & Co, New York.

Podružnice: Ljubljana, Selenburgova ul. 3, Novo me-
mesto, Maribor, Zagreb, Karijevec, Osijek, Brod na Savi, Varaž-
din, Novi Sad. — Zastopstva v vseh večjih okrajih in mestih.

Specijalne tvornice konopljice i užarske robe

Balković J Bač - Bodrog d. d.

Brzlovi: BALKOVIĆ. Zagreb, Bakačeva ul. 6. Telefon: 8-87

Proizvajanje in veliko skladišče vseh vrst:

konopljice in predivo, vrvi za gospodarsko, domačo in
tehniško uporabo; vrvi za pogon strojev; poprge pas-
ov navadni in za mlino; motvoz (špaga) vseh vrst in de-
belin; vrvice vseh vrst; trnaki in mreže ter vsi drugi ri-
bovski športni predmeti; mrežnice (Kängarmatten) itd.

Zahtevajte cenike!

Modni salon Stuchly - Maške

Ljubljana

Židovska ulica šte. 3.

Dvorski trg šte. 1.

Priporoča

največjo izbero

spomladanskih

klobukov čepic

in slamnikov.

Popravila se

točno izvršujejo.

Žalni klobuki v

zalogi.

Naznanilo.

Lovci, pozor!

Podpisani naznanjam, da sem otvoril v Dravski ulici
št. 10 (pod veliko kavarno) v Mariboru svojo trgovino in
priporočam pred blizajočo se lovsko sezono predvsem svojo
veliko zalogo lovškega strojiva prvovrstnega izdelka
svetovno znane tovarne „Wollersdorf“, nadalje lovške
puške, avtomatične pištole „Steyr“ in „Bulldog“ sa-
mekrose po najnižjih dnevnih cenah.

Kot bivši strok. učitelj na kr. puškarski strokovni šoli v
Borovljah na Koroškem jamčim za strokovno najtočnejšo
in popolnoma zadovoljivo izvršitev vsakega tudi naj-
manjšega naročila.

Z velespoštovanjem

JANEZ RAVNIK, konc. puškar, Maribor, Dravska ulica št. 10.